

PRILOGA 1

Številka: 007-207/2016-64
Ljubljana, dne 27. 09. 2017
EVA 2015-1911-0001
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog Zakona o kritični infrastrukturi – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi prvega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na ____ redni seji dne _____ pod ____ točko dnevnega reda sprejela
S K L E P
Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o kritični infrastrukturi – prva obravnava in ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije.
Mag. Lilijana Kozlovič GENERALNA SEKRETARKA
Prejmejo: – ministrstva.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
Srečko Zajc, generalni direktor Direktorata za obrambne zadeve, Dr. Darko Lubi, sekretar.
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
- Andreja Katič, članica Vlade RS in ministrica za obrambo,

- Mag. Miloš Bizjak, državni sekretar,
- Srečko Zajc, generalni direktor Direktorata za obrambne zadeve,
- Dr. Darko Lubi, sekretar v Direktoratu za obrambne zadeve,
- Igor Nered, sekretar v Kabinetu ministra.

5. Kratek povzetek gradiva:

Temeljni namen predloga zakona je sistemsko urediti ugotavljanje in določanje kritične infrastrukture Republike Slovenije ter zaščito tovrstne infrastrukture, pri čemer se izhaja iz razumevanja, da obsega zaščita kritične infrastrukture vse aktivnosti, ki prispevajo k neprekinjenosti in celovitosti njenega delovanja.

Predlog predpisa določa sistemske temelje področja kritične infrastrukture od njenega ugotavljanja in določanja do njene zaščite, kar se odraža v glavnih rešitvah predloga zakona. Ob upoštevanju dejstva, da v posameznih sektorjih kritične infrastrukture obstoječi normativni dokumenti določene vidike kritične infrastrukture, predvsem njene zaščite, že urejajo, so cilji predloga zakona predvsem, da se:

- z ustreznim celovitim predpisom uredi (tudi) področje kritične infrastrukture državnega pomena, torej »nacionalna« kritična infrastruktura;
- z normativnim ukrepom prispeva k dvigu ravni odpornosti slovenske družbe na sodobne varnostne grožnje in tveganja;
- vsem organom in organizacijam, ki so odgovorni za oziroma delujejo v sektorjih, ki so za slovensko družbo posebej pomembni, naloži, da pri svojem delu upoštevajo tudi zahteve glede zagotavljanja neprekinjenega delovanja kritične infrastrukture, torej vidik zaščite kritične infrastrukture;
- vsem organom in organizacijam pri zagotavljanju neprekinjenega in celovitega delovanja kritične infrastrukture naloži spoštovanje istih splošnih izhodišč in usmeritev (npr. načel);
- med organi in organizacijami, ki delujejo na področjih sektorjev kritične infrastrukture, vzpostavi primerna razmerja, predvsem z vidika delitve njihovih pristojnosti in odgovornosti ter nalog pri zaščiti kritične infrastrukture;
- naloži dopolnitev normativne urejenosti ali sploh normativno ureditev, če le-ta še ne obstaja, v posameznih sektorjih kritične infrastrukture z vidika zaščite te infrastrukture.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	DA
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

Izvajanje zakona bo imelo neposredne posledice za državni proračun predvsem v primeru, ko bo ob izrednem dogodku pri delovanju kritične infrastrukture ali krizi, nastali zaradi nedelovanja kritične infrastrukture, nosilec sektorja kritične infrastrukture pripravil predlog dodatnih ukrepov za zaščito kritične infrastrukture na ravni sektorja kritične infrastrukture, izvedba teh ukrepov pa bo naložena upravljavcu kritične infrastrukture. Predlog zakona namreč predvideva, da se lahko v navedenem primeru sredstva za izvedbo ukrepov, ki jih naloži državni organ, zagotovijo iz državnega proračuna.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	

SKUPAJ		
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: (Samo če izberete NE pod točko 6.a.) Kratka obrazložitev		
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:		
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: <ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 	NE	
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: <ul style="list-style-type: none"> – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE 		
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:		
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA	
<p>Datum objave: 30.12.2016</p> <p>V razpravo so bili vključeni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – predstavniki zainteresirane javnosti, – predstavniki strokovne javnosti. <p>Pripombe so v okviru javne predstavitve zakona posredovali:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sekcija operaterjev elektronskih komunikacij (SOEK) v Združenju za informatiko in telekomunikacije pri Gospodarski zbornici Slovenije (GZS), - I-RESC – Mednarodni inštitut za transdisciplinarne raziskave na področju kritične infrastrukture. <p>Mnenja, predlogi in pripombe so bili:</p> <ul style="list-style-type: none"> – v celoti upoštevani, – večinoma upoštevani, – delno upoštevani, – niso bili upoštevani. <p>Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:</p> <p>1.0 Sekcija operaterjev elektronskih komunikacij (SOEK) v Združenju za informatiko in telekomunikacije pri Gospodarski zbornici Slovenije (GZS)</p> <p>1.1</p> <p><u>Pripomba:</u> Manjkajo konkretna zakonska določila, v katerih bi bile določene informacijsko-komunikacijske storitve, katerih delovanje ima državni pomen in bi prekinitve njihovega delovanja pomembno vplivala in imela resne posledice na nacionalno varnost, gospodarstvo, ključne družbene funkcije, zdravje, varnost in zaščito ter družbeno blaginjo.</p> <p><u>Razlog(i) za neupoštevanje:</u></p>		

Konkretne informacijsko-komunikacijske storitve, ki so kritične, in njihove izvajalce bi teoretično sicer bilo mogoče določiti že z Zakonom o kritični infrastrukturi, vendar bi bila takšna rešitev v nasprotju s konceptom predloga tega zakona. Poleg tega, če bi jo uporabili v primeru sektorja informacijsko-komunikacijski omrežja in sistemi, bi jo morali uporabiti tudi v primeru drugih sektorjev kritične infrastrukture, s tem pa bi Zakon o kritični infrastrukturi v bistvu že opravil delo, ki mora (bo moralo) biti na njegovi podlagi opravljeno šele v nadaljevanju. Zakon o kritični infrastrukturi kot sistemski predpis namreč lahko oziroma mora zagotovi(ti) samo ustrezno definicijo kritične infrastrukture, na podlagi katere se nato določi ustrezne sektorske in medsektorske kriterije za ugotavljanje kritične infrastrukture, na podlagi teh kriterijev pa tudi kritične storitve, vključno z informacijsko-komunikacijskimi, in njihovi izvajalci.

1.2

Pripomba:

Nujna je jasna opredelitev kritične infrastrukture za informacijsko-komunikacijsko dejavnost kakor tudi, kaj točno pade pod ta pojem.

Razlog(i) za neupoštevanje:

V skladu s konceptom predloga zakona bo kritična infrastruktura na informacijsko-komunikacijskem področju oziroma v sektorju informacijsko-komunikacijskih omrežij in sistemov določena s postopkom ugotavljanja in določanja kritične infrastrukture, ki ga kot sistemski predpis določa ZKI. Pravzaprav bo kritična informacijsko-komunikacijska infrastruktura, ki je bila leta 2014 enako kot druga kritična infrastruktura državnega pomena s sklepom Vlade Republike Slovenije že določena, povržena ponovni presoji njene kritičnosti v skladu z določili Zakona o kritični infrastrukturi.

1.3

Pripomba:

Potrebna je točna definicija predvidenih ukrepov, ki bi se morali izvajati.

Razlog(i) za neupoštevanje:

Predlog Zakona o kritični infrastrukturi ukrepov za zaščito kritične infrastrukture (namerno) podrobneje ne ureja, saj je med njegovo pripravo prevladalo stališče, da bi lahko bila zaradi raznolikosti sektorjev in podsektorjev kritične infrastrukture ter upravljavcev kritične infrastrukture tovrstna zakonsko določena unifikacija nepotrebno omejevalna.

1.4

Pripomba:

Operaterji, ki bodo nudili informacijsko-komunikacijsko podporo delovanju kritične infrastrukture, pričakujejo ustrezno strokovno pomoč in podporo državnih organov in povračilo stroškov za nove obveznosti, ki bodo povezane z izvajanjem Zakona o kritični infrastrukturi.

Razlog(i) za neupoštevanje:

- Obveznost nosilcev sektorjev kritične infrastrukture, ki so (razen Banke Slovenije) državni organi, nuditi strokovno pomoč upravljavcem kritične infrastrukture je določena v 5. alineji 1. odstavka 18. člena predloga ZKI.
- Zakon o kritični infrastrukturi upravljavcem kritične infrastrukture na splošno ne bo naložil takšnih (novih) obveznosti, da bi njihovo izvajanje povzročilo pomembne dodatne stroške, ko gre za od nosilca sektorja kritične infrastrukture naložene dodatne ukrepe za zaščito kritične infrastrukture, ki jih morajo izvesti upravljavci kritične infrastrukture, pa Zakon o kritični infrastrukturi predvideva možnost, da se sredstva za izvedbo tovrstnih dodatnih ukrepov

zagotovijo iz državnega proračuna (5. odst. 13. člena).

- Pri ocenjevanju poslovnih stroškov upravljavcev kritične infrastrukture, povezanih z izvajanjem določil Zakona o kritični infrastrukturi, je treba upoštevati tudi možen ugoden vzvratni vpliv ukrepov za zaščito kritične infrastrukture v smislu, da bo upravljavec kritične infrastrukture z izvajanjem teh ukrepov povečal svojo odpornost na motnje v delovanju ali prekinitev delovanja infrastrukture, ki jo upravlja, naložba subjekta v lastno varnost in zaščito pa dolgoročno praviloma ugodno vpliva na njegovo poslovanje.

1.5

Pripomba:

Šesti odstavek 14. člena (*op.: po novem 13. člena*) naj se dopolni z določilom, da organiziranje varovanja predstavlja dodatni ukrep, katerega izvedba presega poslovne interese izvajalcev, zato sredstva za izvedbo teh ukrepov zagotovi vlada Republike Slovenije.

Razlog(i) za neupoštevanje:

Varovanje kritične infrastrukture z varnostnim osebjem in tehničnimi sistemi, organizirano in izvajano v skladu s predpisi, ki urejajo zasebno varovanje, je najbolj temeljni in stalni ukrep za njeno zaščito, ki mora biti tudi v neposrednem poslovnem interesu upravljavca kritične infrastrukture. To ni dodatni ukrep, ki presega navedeni interes, še posebej pa ne dodatni ukrep po vzoru na tiste, navedene v 4. odst. 13. člena predloga Zakona o kritični infrastrukturi.

2.0 I-RESC – Mednarodni inštitut za transdisciplinarne raziskave na področju kritične infrastrukture

2.1

Pripomba:

Druga točka 5. člena (*op.: po novem 10. člena*) naj se spremeni tako, da se glasi: »Načelo odgovornosti, po katerem so za delovanje kritične infrastrukture neposredno odgovorni upravljavci kritične infrastrukture in so za delovanje kritične infrastrukture dolžni zagotavljati potrebne materialne pogoje (potrebna finančna sredstva in druga materialna sredstva), kakor tudi potrebne organizacijske pogoje (kot npr.: redna izobraževanja vodstvenega kadra in zaposlenih, nadalje spodbujanje raziskav v smeri izboljšanja delovanja in krepitve odpornosti s ciljem visoke zanesljivosti delovanja kritične infrastrukture), za krepitev zaščite kritične infrastrukture pa vsi pristojni organi in organizacije.«

Razlog(i) za neupoštevanje:

Določba predloga Zakona o kritični infrastrukturi, da upravljavci kritične infrastrukture zagotavljajo neprekinjeno delovanje kritične infrastrukture, je nedvoumna, četudi ni dopolnjena/nadgrajena z dolžnostjo zagotavljanja materialnih in organizacijskih pogojev za delovanje kritične infrastrukture, ampak (predvsem) z izdelavo in ažuriranjem dokumentov načrtovanja zaščite kritične infrastrukture (11. in 14. člen) ter načrtovanjem in izvajanjem ukrepov za zaščito kritične infrastrukture (13. člen). Med vsemi navedenimi dolžnostmi (tj. zagotavljanjem materialnih in organizacijskih pogojev ter izdelavo dokumentov načrtovanja ter načrtovanjem in izvajanjem zaščitnih ukrepov), ki v bistvu pomenijo obvezni napotek, kako in s čim morajo upravljavci uresničevati svojo odgovornost za neprekinjeno delovanje kritične infrastrukture, se je pripravljavec Zakona o kritični infrastrukturi odločil, da zakonsko uredi samo slednji dve dolžnosti, ki sta tudi sicer predmet urejanja tega zakona, medtem ko pri prvih dveh izhaja iz podmene, da so ustrezni materialni in organizacijski pogoji logična podstat uspešnosti pri zagotavljanju neprekinjenega delovanja kritične infrastrukture. Poleg tega predlagana dopolnitev besedila ZKI v

nobenem primeru ne sodi v njegov 10. člen, torej med načela zaščite kritične infrastrukture, zato je z njo dopolnjena obrazložitev 19. člena predloga ZKI.

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA

**Mag. Miloš Bizjak,
državni sekretar**

Poslano:

- naslovníku,
- DOZ.

ZAKON O KRITIČNI INFRASTRUKTURI

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJETJE PREDLOGA ZAKONA

Republika Slovenija se je začela s področjem (zaščite) kritične infrastrukture aktivneje ukvarjati po sprejetju Evropskega programa za varovanje ključne infrastrukture (angl. European Programme for Critical Infrastructure Protection – EPCIP) leta 2006, in to dejavnost je okrepila v času priprav na svoje predsedovanje Svetu EU. V tem času je Ministrstvo za obrambo prevzelo skrb za usklajevanje dejavnosti na področju zaščite kritične infrastrukture, vključno z vodenjem Medresorske koordinacijske skupine za usklajevanje priprav za zaščito kritične infrastrukture v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: MKS), ki jo je Vlada Republike Slovenije imenovala junija 2006. MKS je med drugim dobila nalogo pripraviti predlog za določitev kritične infrastrukture državnega pomena v Republiki Sloveniji ter predlog ukrepov in postopkov za zaščito kritične infrastrukture ob upoštevanju usmeritev in stališč Nata in EU. MKS sestavljajo predstavniki ministrstev, pristojnih za finance, gospodarski razvoj in tehnologijo, infrastrukturo, javno upravo, okolje in prostor, kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, pravosodje, izobraževanje, znanost in šport, zdravje, obrambo, notranje in zunanje zadeve, ter predstavniki Slovenske obveščevalno-varnostne agencije in Banke Slovenije.

Med predsedovanjem Republike Slovenije Svetu EU v prvi polovici leta 2008 so potekale dejavnosti za sprejetje Direktive Sveta (ES) št. 114/2008 z dne 8. decembra 2008 o ugotavljanju in določanju evropske kritične infrastrukture ter o oceni potrebe za izboljšanje njene zaščite (v nadaljnjem besedilu: direktiva Sveta (ES) št. 114/2008). Republika Slovenija je med svojim predsedovanjem uspešno končala proces usklajevanja besedila navedene evropske direktive, tako da je bil ta predpis sprejet decembra istega leta. Direktiva Sveta (ES) št. 114/2008 je določila postopek za ugotavljanje in določanje evropske kritične infrastrukture v državah članicah ter skupni pristop k oceni potrebe po izboljšanju zaščite take infrastrukture, državam članicam pa je naložila prenos njenih določil v nacionalni pravni red.

V skladu z določili direktive Sveta (ES) št. 114/2008 je Vlada Republike Slovenije imenovala kontaktno točko za področje zaščite evropske kritične infrastrukture v naši državi. Naloge te kontaktne točke opravlja Ministrstvo za obrambo.

Za prenos določil direktive Sveta (ES) št. 114/2008 v slovenski pravni red je bil sprva pripravljen predlog normativnega pravnega akta, ki bi urejal nacionalno in evropsko kritično infrastrukturo. Predlog je povzemal vsebino navedene evropske direktive, hkrati pa dajal tudi podlago za ureditev zaščite nacionalne kritične infrastrukture v sektorskih predpisih Republike Slovenije. Zaradi različnih vzrokov, predvsem pa nujnosti čimprejšnjega prenosa navedene evropske direktive v slovenski pravni red, je bila sprejeta odločitev, da se pripravi samostojna uredba, ki bo urejala le evropsko kritično infrastrukturo. Uredba o evropski kritični

infrastrukturi, s katero je Republika Slovenija v slovenski pravni red prenesla direktivo Sveta (ES) št. 114/2008, je bila sprejeta maja 2011 (Uradni list RS, št. 35/11). V skladu z določili te uredbe so bila zaradi ugotavljanja potencialne evropske kritične infrastrukture izvedena dvostranska srečanja s sosednjimi državami članicami EU – Avstrijo, Italijo in Hrvaško – in izmenjana stališča z Madžarsko. Za vse pogovore z navedenimi sosednjimi državami so bila predhodno pridobljena stališča ministrstva, pristojnega za energetiko oziroma promet, ta stališča je obravnavala MKS, kontaktna točka za zaščito evropske kritične infrastrukture pa je bila pooblaščenca za izvedbo dvostranskega meddržavnega dialoga. V dosedanjih usklajevanjih s sosednjimi državami na ozemlju Republike Slovenije ni bila evidentirana potencialna evropska kritična infrastruktura. O izvedenih bilateralnih srečanjih se je redno poročalo Evropski komisiji.

Vlada Republike Slovenije je po tem, ko je leta 2010 sprejela definicijo kritične infrastrukture državnega pomena, ki jo je predlagala MKS, določila sektorje kritične infrastrukture, osnovne in sektorske kriterije za določanje kritične infrastrukture državnega pomena, prednostni vrstni red sektorjev kritične infrastrukture z vidika njihovega vpliva na delovanje drugih sektorjev kritične infrastrukture in kritično infrastrukturo državnega pomena.

Na podlagi navedenih odločitev Vlade Republike Slovenije je Ministrstvo za obrambo, ki ni le vodilo MKS, ampak je skladno z Uredbo o obrambnem načrtovanju (Uradni list RS, št. 51/13) tudi usklajevalo priprave za zaščito kritične infrastrukture državnega pomena v Republiki Sloveniji, pripravilo metodološko podlago za oblikovanje ukrepov za zaščito kritične infrastrukture in jo posredovalo nosilcem sektorjev kritične infrastrukture, ki oblikujejo in usmerjajo politiko ter so odgovorni za stanje v posameznem sektorju kritične infrastrukture. Ukrepi za zaščito kritične infrastrukture, opredeljeni v posameznih sektorjih (in podsektorjih) kritične infrastrukture, so bili ena pomembnejših podlag za pripravo predloga Zakona o kritični infrastrukturi (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona).

Glede na navedeno lahko ugotovimo, da v Republiki Sloveniji področje zaščite kritične infrastrukture ni celovito in sistemsko urejeno z normativnim pravnim aktom, čeprav se tudi v naši državi s tem načrtovalnim področjem soočamo že vse desetletje. Dejstvo je, da imamo definicijo kritične infrastrukture državnega pomena in da so določeni sektorji kritične infrastrukture, osnovni in sektorski kriteriji za določanje kritične infrastrukture in kritična infrastruktura državnega pomena; vse navedeno je podprto s sklepi Vlade Republike Slovenije. Nimamo pa celovito in sistemsko urejenega ugotavljanja in določanja kritične infrastrukture ter zaščite kritične infrastrukture od načel do obveznosti pri načrtovanju njene zaščite, določenih pristojnosti in odgovornosti oziroma nalog organov in organizacij pri zagotavljanju neprekinjenega delovanja kritične infrastrukture, vzpostavljenih razmerij pri obveščanju, poročanju in podpori odločanju na področju kritične infrastrukture niti varovanja podatkov in nadzora na tem področju. Vse navedeno je treba urediti zaradi zagotavljanja pripravljenosti na izredne dogodke pri delovanju kritične infrastrukture in krize, nastale zaradi nedelovanja kritične infrastrukture, ter učinkovitega odzivanja na take dogodke in krize upravljavcev kritične infrastrukture, nosilcev sektorjev kritične infrastrukture in ne nazadnje Vlade Republike Slovenije.

Ministrstvo za obrambo je po proučitvi vsebine, ki bi morala biti vključena v normativni pravni akt, da bi ta celovito in sistemsko urejal področje kritične infrastrukture, in po posvetu s pravnimi strokovnjaki ugotovilo, da je lahko tak predpis samo zakon. Obveznosti

načrtovanja in izvajanja ukrepov za zaščito kritične infrastrukture namreč ni mogoče naložiti z uredbo ali drugim podzakonskim aktom. Take obveznosti lahko določi samo zakon, ki sistemsko ureja področje kritične infrastrukture, vključno z njeno zaščito.

2. CILJI, NAČELA IN POGLABITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljni namen predloga zakona je sistemsko urediti ugotavljanje in določanje kritične infrastrukture Republike Slovenije ter zaščito tovrstne infrastrukture, pri čemer se izhaja iz razumevanja, da obsega zaščita kritične infrastrukture vse dejavnosti, ki prispevajo k neprekinjenosti in celovitosti njenega delovanja.

Predlog predpisa določa sistemske temelje področja kritične infrastrukture, od njenega ugotavljanja in določanja do njene zaščite, kar se izraža v glavnih rešitvah predloga zakona. Ob upoštevanju dejstva, da v posameznih sektorjih kritične infrastrukture obstoječi normativni dokumenti že urejajo določene vidike kritične infrastrukture, predvsem njene zaščite, so cilji predloga zakona predvsem, da se:

- z ustreznim celovitim predpisom uredi (tudi) področje kritične infrastrukture državnega pomena, torej »nacionalna« kritična infrastruktura;
- z normativnim ukrepom prispeva k dvigu ravni odpornosti slovenske družbe na sodobne varnostne grožnje in tveganja;
- vsem organom in organizacijam, ki so odgovorni za sektorje, ki so za slovensko družbo posebej pomembni, oziroma delujejo v njih, naloži, da pri svojem delu upoštevajo tudi zahteve glede zagotavljanja neprekinjenega delovanja kritične infrastrukture, torej vidik zaščite kritične infrastrukture;
- vsem organom in organizacijam pri zagotavljanju neprekinjenega in celovitega delovanja kritične infrastrukture naloži spoštovanje istih splošnih izhodišč in usmeritev (npr. načel);
- med organi in organizacijami, ki delujejo na področjih sektorjev kritične infrastrukture, vzpostavi primerna razmerja, predvsem z vidika delitve njihovih pristojnosti, odgovornosti in nalog pri zaščiti kritične infrastrukture;
- naloži dopolnitev normativne urejenosti ali sploh normativna ureditev, če ta še ne obstaja, v posameznih sektorjih kritične infrastrukture z vidika zaščite te infrastrukture.

2.2. Načela

Predlog zakona temelji na upoštevanju teh načel:

- predmet zakonskega urejanja je kritična infrastruktura Republike Slovenije, torej samo tista infrastruktura, katere delovanje ima državni pomen;
- Uredba o evropski kritični infrastrukturi iz leta 2011 ostane v veljavi, kar pomeni, da predlog zakona ne ureja evropske kritične infrastrukture;
- evropska kritična infrastruktura, določena na območju Republike Slovenije, je hkrati kritična infrastruktura državnega pomena;
- kritična infrastruktura Republike Slovenije lahko dobi status objekta, ki je pomemben za obrambo države, če skladno z Zakonom o obrambi (Uradni list RS, št. [103/04](#) – uradno prečiščeno besedilo in [95/15](#)) tako odloči Vlada Republike Slovenije;

- pri določanju obveznosti in odgovornosti organov in organizacij na področju (zaščite) kritične infrastrukture mora biti vodilo sorazmernost teh obveznosti oziroma odgovornosti;
- lastništvo kritične infrastrukture ni dejavnik, ki odločilno vpliva na ureditev področja kritične infrastrukture.

Načela, na katerih temelji zaščita kritične infrastrukture, predvidena s predlogom zakona, so kot splošne usmeritve pri izvajanju zaščite kritične infrastrukture določena v 10. členu predloga zakona.

2.3 Poglavitne rešitve

Predlog zakona določa pomen skupno 14 pojmov, med katerimi so z vidika sistemske vloge zakona pomembni predvsem ti: kritična infrastruktura Republike Slovenije, sektor kritične infrastrukture, zaščita kritične infrastrukture, ukrepi za zaščito kritične infrastrukture, izredni dogodek pri delovanju kritične infrastrukture, kriza, ki je nastala zaradi prekinitve delovanja kritične infrastrukture, nosilec sektorja kritične infrastrukture, lastnik ali upravljavec kritične infrastrukture in načrtovanje zaščite kritične infrastrukture. Izbrani pojmi so vsebinsko opredeljeni ob smiselnem upoštevanju opredelitev istih ali podobnih pojmov, ki jih je bilo mogoče najti v številnih domačih in tujih strokovnih in normativnih virih. To pomeni, da obstoječe opredelitve niso bile preprosto prevzete, ampak so bile samó konzultirane in uporabljene po strokovni presoji pripravljavca zakona.(3. člen)

Ugotavljanje in določanje kritične infrastrukture, ki spada v nabor najpomembnejših izhodiščnih vprašanj s področja kritične infrastrukture, je urejeno v samostojnem poglavju predloga zakona. Besedilo predloga zakona taksativno navaja sektorje kritične infrastrukture(4. člen), opredeljuje pojem kriterijev za ugotavljanje kritične infrastrukture (5. člen) ter vzpostavlja vsebinsko in funkcionalno razlikovanje med sektorskimi in medsektorskimi kriteriji (6. in 7. člen). Z vsebinskega vidika so sektorski kriteriji za ugotavljanje kritične infrastrukture podlaga za prvi izbor dejanske kritične infrastrukture v sektorju kritične infrastrukture, medsektorski kriteriji pa so dodatno in zadnje sito pri določanju kritične infrastrukture, saj mora vsaka infrastruktura, da dobi oznako kritična, zadostiti tudi minimalni vrednosti vsaj enega medsektorskega kriterija za ugotavljanje kritične infrastrukture. To poglavje določa predvsem sistemske in vsebinske podlage za ugotavljanje in določanje kritične infrastrukture, medtem ko je s postopkovnega vidika na tem mestu urejena samo vloga Vlade Republike Slovenije pri ugotavljanju in določanju kritične infrastrukture (9. člen).

Med vsemi dejavnostmi, ki jih vključuje zaščita kritične infrastrukture, je za učinkovito zagotavljanje neprekinjenosti in celovitosti delovanja kritične infrastrukture najpomembnejše načrtovanje njene zaščite. Na podlagi analize dosegljivih tujih normativnih in strateško-doktrinarnih dokumentov so bila pri pripravi predloga zakona obravnavana številna načela zaščite kritične infrastrukture, v predlog zakona pa je vključenih pet načel, ki so bistvene splošne usmeritve za delovanje vseh déležnikov pri zagotavljanju neprekinjenega delovanja kritične infrastrukture. (10. člen)

V skladu s sodobnim pristopom k obvladovanju tveganj je za izhodiščno podlago načrtovanja in kot dokument načrtovanja določena ocena tveganja za delovanje kritične infrastrukture, ob njej pa so kot dokumenti načrtovanja določeni tudi ukrepi za zaščito kritične infrastrukture.

Oblikovno-tehnično gledano so lahko ukrepi, ki prispevajo k zagotavljanju neprekinjenosti in celovitosti delovanja kritične infrastrukture, zajeti tudi v drugih načrtovalnih dokumentih upravljavca kritične infrastrukture, zato predlog zakona, da zagotovi želeno vsebinsko širino, ne uporablja pojma načrt ukrepov za zaščito kritične infrastrukture.(11. člen)

Dokumente načrtovanja zaščite kritične infrastrukture morajo izdelati in hraniti upravljavci kritične infrastrukture, k izdelanim dokumentom pa pridobiti soglasje pristojnega nosilca sektorja kritične infrastrukture. Nosilci sektorjev kritične infrastrukture posebnih (tj. »svojih«) dokumentov načrtovanja na ravni sektorja kritične infrastrukture, za katerega so pristojni, ne izdelujejo. Ko gre za vlogo nosilcev sektorjev kritične infrastrukture pri načrtovanju zaščite kritične infrastrukture, je bila pri pripravi predloga zakona obravnavana tudi možnost, da se tudi nosilec sektorjev kritične infrastrukture naloži obveznost, da morajo izdelati oceno tveganj za delovanje kritične infrastrukture in načrtovati ukrepe za zaščito kritične infrastrukture na ravni sektorja iz svoje pristojnosti. Na podlagi strokovne presoje je bilo ocenjeno, da bi navedena možnost dodatno zapletla proces načrtovanja zaščite kritične infrastrukture, njen učinek pa ne bi upravičeval vloženega napora. Tako je v predlogu zakona predvideno, da nosilci sektorjev kritične infrastrukture (tj. posamezna ministrstva in Banka Slovenije) samo strokovno usklajujejo ukrepe za zaščito kritične infrastrukture v »svojem« sektorju, usmerjajo upravljavce kritične infrastrukture in jim nudijo strokovno pomoč pri njihovem načrtovanju zaščite kritične infrastrukture ter podajo soglasje k dokumentom načrtovanja zaščite kritične infrastrukture, ki jih izdelajo upravljavci kritične infrastrukture. (11. člen)

Upravljavci kritične infrastrukture izdelajo oceno tveganj za delovanje kritične infrastrukture na podlagi navodila, ki ga sprejme ministrstvo, pristojno za obrambo, kot organ, ki je pristojen za usmerjanje na področju kritične infrastrukture, in strokovnih usmeritev, ki jih za posamezen sektor kritične infrastrukture izdelata nosilec sektorja kritične infrastrukture. Vsebina navodila za izdelavo ocene tveganj za delovanje kritične infrastrukture ni podrobneje določena v predlogu zakona. Ker gre za precej podrobno in hkrati zelo strokovno opravilo, sta uskladitev z nosilci sektorjev kritične infrastrukture in sprejetje navedenega navodila naložena ministrstvu, ki je pristojno za obrambo in ima vlogo usmerjevalnega organa na področju kritične infrastrukture.(12. člen)

Z vidika osnovnega razlikovanja se ukrepi za zaščito kritične infrastrukture delijo na stalne in dodatne. Stalni ukrepi, ki so lahko po vsebini organizacijski, materialno-tehnični, kadrovski, varnostni ipd., se izvajajo v vseh razmerah, ob zaznani povečani ogroženosti kritične infrastrukture, izrednem dogodku ali krizi pa se lahko njihovo izvajanje stopnjuje. Po potrebi se torej stopnjuje izvajanje enakih stalnih ukrepov (npr. fizično varovanje, ki se v normalnih razmerah izvaja 12 ur dnevno, se lahko s stopnjevanjem okrepi na 24-urno varovanje). Dodatni ukrepi za zaščito kritične infrastrukture pa se vsebinsko razlikujejo od stalnih ukrepov in se izvajajo ob povečani ogroženosti kritične infrastrukture, izrednem dogodku ali krizi, če stalni ukrepi, tudi če so stopnjevani, ne zadostujejo. Nosilci stalnih ukrepov za zaščito kritične infrastrukture so upravljavci kritične infrastrukture, nosilci dodatnih ukrepov pa so poleg upravljavcev kritične infrastrukture po potrebi tudi nosilci sektorjev kritične infrastrukture. Zaradi pomembnosti (fizičnega in tehničnega) varovanja kritične infrastrukture je ta vidik načrtovanja zaščite kritične infrastrukture posebej poudarjen s samostojnim določilom (šesti odstavek 13. člena).(13. člen)

Z ukrepi za zaščito kritične infrastrukture so lahko povezane tudi neposredne finančne posledice udejanjanja prihodnjega Zakona o kritični infrastrukturi za državni proračun. Predlog zakona namreč določa, da lahko nosilec sektorja kritične infrastrukture ob povečani ogroženosti kritične infrastrukture, izrednem dogodku pri delovanju kritične infrastrukture ali krizi sprejme dodatne ukrepe za zaščito kritične infrastrukture na ravni sektorja kritične infrastrukture iz svoje pristojnosti ali pripravi predlog dodatnih ukrepov za zaščito kritične infrastrukture, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije. In če morajo te ukrepe izvesti upravljavci kritične infrastrukture, lahko sredstva za njihovo izvedbo zagotovi Vlada Republike Slovenije. (četrti in peti odstavek 13. člena)

Načrtovanje zaščite kritične infrastrukture se praviloma ne začne z nič, saj predlog zakona upravljavcem kritične infrastrukture omogoča, da lahko pri izdelavi dokumentov načrtovanja zaščite kritične infrastrukture (smiselno) upoštevajo dokumente, ukrepe, postopke in rešitve, ki so jih izdelali oziroma sprejeli na podlagi že veljavnih sektorskih in drugih predpisov ter svojih poslovnih odločitev. Ali vsebina dokumentov načrtovanja za zaščito kritične infrastrukture, izdelana ob upoštevanju obstoječih načrtovalnih izdelkov upravljavca kritične infrastrukture, zadostuje zahtevam tega zakona, bo v postopku izdaje soglasja k dokumentom načrtovanja presodil nosilec sektorja kritične infrastrukture, ki bo lahko po potrebi tudi zahteval dopolnitev predloženih dokumentov načrtovanja. Pričakuje se, da bo taka ureditev načrtovanja zaščite kritične infrastrukture najneposredneje prispevala k udejanjanju izhodišča/načela za pripravo predloga zakona, ki se nanaša na sorazmernost pri določanju obveznosti in odgovornosti organov in organizacij glede zagotavljanja zaščite kritične infrastrukture. (15. člen)

Predlog zakona v samostojnem poglavju podrobneje ureja naloge organov in organizacij na področju kritične infrastrukture, in sicer: Vlade Republike Slovenije, nosilcev sektorjev kritične infrastrukture, upravljavcev kritične infrastrukture, ministrstva, pristojnega za obrambo, kot državnega organa, ki je pristojen za usmerjanje dejavnosti na področju kritične infrastrukture v Republiki Sloveniji, in Nacionalnega centra za krizno upravljanje (NCKU). Vlada Republike Slovenije je najvišji državni organ, ki določa, usmerja in usklajuje politiko na področju kritične infrastrukture (17. člen). Upravljavci in lastniki kritične infrastrukture so ne glede na lastniško strukturo kritične infrastrukture prvi in najneposredneje pristojni in odgovorni ter tudi poslovno zainteresirani za zagotavljanje neprekinjenega delovanja kritične infrastrukture (19. člen). S tem je operacionaliziran prvi del načela odgovornosti, predvidenega s predlogom zakona, če za njegov drugi del štejejo določilo, da so za krepitev zaščite kritične infrastrukture odgovorni vsi déležniki na področju kritične infrastrukture.

Za vlogo nosilcev sektorjev kritične infrastrukture in ministrstva, pristojnega za obrambo, je pomembno, da predlog zakona vzpostavlja delitev vlog in dela med obema navedenima organoma v postopku ugotavljanja in določanja kritične infrastrukture, in sicer tako, da je omenjeno ministrstvo nosilec priprave predloga/-ov, na podlagi katerega Vlada Republike Slovenije določi nosilce sektorjev kritične infrastrukture in državne organe, ki sodelujejo z nosilci sektorjev pri izvajanju njihovih nalog, ki jih imajo nosilci sektorjev po tem zakonu, kriterije za ugotavljanje kritične infrastrukture in njihove mejne vrednosti, prioritete delovanja sektorjev kritične infrastrukture in dejansko kritično infrastrukturo, nosilci sektorjev kritične infrastrukture pa v tem postopku priprave predloga/-ov samostojno oblikujejo pobude (npr. za določitev sektorskih kriterijev za ugotavljanje kritične infrastrukture in dejanske kritične

infrastrukture) in/ali sodelujejo pri usklajevanju posameznega predloga, ki ga pripravlja ministrstvo, pristojno za obrambo, do njegove končne različice.

Strokovno usmerjanje dejavnosti na področju kritične infrastrukture predlog zakona nalaga ministrstvu, pristojnemu za obrambo, tudi zato, ker se navedeno ministrstvo z vprašanji ugotavljanja, določanja in zaščite kritične infrastrukture – tako evropske kot kritične infrastrukture državnega pomena – ukvarja že od leta 2006.(20. člen)

Vlogo NCKU na področju kritične infrastrukture predlog zakona omejuje na stanje krize, tako kot je ta opredeljena v predlogu zakona, delovanje NCKU (tudi) v primeru take krize pa opira na predpise, ki že določajo organizacijo in naloge tega centra. (21. člen)

Zaradi zagotavljanja neodvisnosti Banke Slovenije kot neodvisne pravne osebe javnega prava je njen položaj na področju kritične infrastrukture urejen s posebnim členom. Pravilnost takšne rešitve, ko gre za ureditev položaja Banke Slovenije v tem zakonu, potrjuje mnenje Evropske centralne banke o besedilu predloga zakona z dne 14. 8. 2017 (št. dok. CON/2017/31), ki ga je bil pripravljavec zakona dolžan pridobiti na podlagi četrtega odstavka 127. člena in petega odstavka 282. člena Pogodbe o delovanju EU ter tretje in pete alineje prvega odstavka 2. člena Odločbe Sveta 98/415/ES1 z dne 29. 6. 1998 o posvetovanju nacionalnih organov z Evropsko centralno banko glede osnutkov pravnih predpisov, saj se predlog zakona nanaša tudi na Banko Slovenije ter plačilne sisteme in sisteme za poravnavo plačil. Zadevno mnenje Evropske centralne banke je namreč na splošno ugodno, konkretne pripombe te institucije EU (gl. točke 2.4.1, 2.4.3 in 2.4.4 mnenja) pa so bile upoštevane tako, da je bila ustrezno dopolnjena obrazložitev 22. člena predloga zakona.(22. člen)

Posebno (peto) poglavje predloga zakona vsebuje glavna sistemska določila v zvezi z obveščanjem in poročanjem ter zagotavljanjem podatkovne podpore na področju kritične infrastrukture. Ureditev vsebinsko zelo širokega področja obveščanja je v predlogu zakona omejena na: a) obveznost upravljavca kritične infrastrukture, da takoj, ko je mogoče, o prekinitvi delovanja kritične infrastrukture, za katero oceni, da lahko ima negativne materialne in druge posledice za delovanje celotnega sektorja kritične infrastrukture – da torej te posledice presegajo raven posameznega upravljavca kritične infrastrukture –, in že izvedenih ukrepih za zaščito kritične infrastrukture obvesti pristojnega nosilca sektorja kritične infrastrukture in NCKU; b) obveznost upravljavca kritične infrastrukture, da pristojnega nosilca sektorja kritične infrastrukture obvesti o dejstvih in okoliščinah, ki kažejo na možnost njegovega prenehanja poslovanja ali stečaja, in c) na dolžnost nosilca sektorja kritične infrastrukture, da o prekinitvi delovanja kritične infrastrukture, ob kateri se pokaže možnost nastanka krize, tako kot je določena s predlogom zakona, obvesti Vlado Republike Slovenije in v takem primeru skupaj z upravljavcem kritične infrastrukture poskrbi za čimprejšnje obveščanje javnosti. (23. člen)

V letno poročanje o zagotavljanju neprekinjenega delovanja kritične infrastrukture so po predlogu zakona vključeni vsi trije glavni izvajalci dejavnosti na področju zaščite kritične infrastrukture – upravljavci kritične infrastrukture, nosilci sektorjev kritične infrastrukture in ministrstvo, pristojno za obrambo. Zadnje bo v skladu s predlogom zakona pristojno za poročanje Vladi Republike Slovenije o zagotavljanju neprekinjenega delovanja vse kritične infrastrukture Republike Slovenije, medtem ko bodo upravljavci kritične infrastrukture in nosilci sektorjev kritične infrastrukture poročali o zagotavljanju neprekinjenega delovanja

kritične infrastrukture z vidika svoje ravni delovanja. V zvezi z zagotavljanjem podatkovne podpore, potrebne za odločanje na področju kritične infrastrukture, pa daje predlog zakona (predvsem) zakonsko podlago za zbiranje, obdelovanje, uporabo in hrambo podatkov o odgovornih in kontaktnih osebah upravljavcev kritične infrastrukture in nosilcev sektorjev kritične infrastrukture. (24. člen)

Predlog zakona ne vključuje samo načela izmenjave podatkov in informacij, ki zahteva od pristojnih organov in organizacij redno, pravočasno in na zaupanju temelječo izmenjavo podatkov in informacij (25. člen), ampak tudi načelo varovanja podatkov, povezanih s kritično infrastrukturo, v skladu s predpisi, ki urejajo varovanje tajnih podatkov oziroma poslovno skrivnost (26. člen). Zaradi zagotavljanja neodvisnosti Banke Slovenije je ravnanje s podatki, ki jih je Banka Slovenije v skladu s svojimi predpisi določila kot zaupne, določeno v samostojnem členu (27. člen).

Kljub izraziti medsektorski naravi materije, ki jo obravnava predlog zakona, je zaradi zagotovitve večje učinkovitosti in enotnosti pristopa predvideno, da se bo nadzor nad izvajanjem določb Zakona o kritični infrastrukturi izvajal centralizirano prek inšpektorata, pristojnega za obrambo, kar pa ne izključuje možnosti, da navedeni inšpektorat v skladu z že obstoječimi predpisi in uveljavljenim načinom dela k inšpekcijskemu nadzoru pritegne tudi druge inšpekcijskega organe, ki imajo stvarne pristojnosti na področju sektorja kritične infrastrukture, v okviru katerega se izvaja nadzor. (28. člen)

V predlogu zakona so ločeno taksativno naštetih prekrški pri izvajanju zakona, zaradi katerih se kaznujeta upravljavec kritične infrastrukture kot pravna oseba in odgovorna oseba upravljavca kritične infrastrukture. (29. in 30. člen)

Prehodne določbe predloga zakona pristojnim organom in organizacijam (tj. Vladi Republike Slovenije, ministrstvu, pristojnemu za obrambo, in upravljavcem kritične infrastrukture) določajo rok, v katerem morajo izvesti glavne oziroma izhodiščne naloge, ki so povezane z ugotavljanjem, določanjem in zaščito kritične infrastrukture in so jim naložene s predlogom zakona. (31., 32. in 33. člen)

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Izvajanje Zakona o kritični infrastrukturi bo imelo neposredne posledice za državni proračun samo, če bo ob prekinitvi delovanja kritične infrastrukture ali krize, nastale zaradi nedelovanja kritične infrastrukture, nosilec sektorja kritične infrastrukture pripravil predlog dodatnih ukrepov za zaščito kritične infrastrukture na ravni sektorja kritične infrastrukture, izvedba teh ukrepov pa bo naložena upravljavcu kritične infrastrukture. Predlog zakona namreč predvideva, da se lahko v navedenem primeru sredstva za izvedbo obravnavanih ukrepov, ki jih naloži državni organ, zagotovijo iz državnega proračuna. Višina potrebnih sredstev ter način njihovega zagotavljanja bosta v takšnem primeru odvisna od konkretnih razmer in ju ni mogoče vnaprej oceniti.

Zakon nima vpliva na druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

/

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Evropska unija (EU)

V okviru EU lahko začetek dejavnosti, danes imenovane zaščita kritične infrastrukture, umestimo na prehod iz 20. v 21. stoletje, ko so se v gospodarskem okolju in javnem sektorju začeli močneje zavedati možnosti nastanka in posledic prekinitve delovanja pomembnih infrastrukturnih naprav in storitev, povzročenih z nedelovanjem informacijsko-komunikacijskih sistemov, do pospešenega razvoja na področju zaščite kritične infrastrukture pa je prišlo zaradi pretresov, ki so jih povzročili teroristični napadi v New Yorku leta 2001, Madridu leta 2004 in Londonu leta 2005. Tako je prizadevanje za zmanjšanje ranljivosti kritične infrastrukture in hkrati povečanje njene odpornosti, sprva predvsem z vidika mogočega terorističnega napada, nato pa pred širšim spektrom nevarnosti, že pred dobrim desetletjem postalo pomembno področje dela v okviru EU, kar se je izrazilo v številnih pobudah, dejavnostih in odločitvah.

Evropski svet je junija 2004 Evropsko komisijo prosil, naj pripravi splošno strategijo za zaščito kritične infrastrukture. Kot svoj (prvi) odgovor je Komisija oktobra 2004 sprejela sporočilo z naslovom Zaščita kritične infrastrukture v boju proti terorizmu (Communication from the Commission to the Council and the European Parliament: Critical Infrastructure Protection in the fight against terrorism, COM(2004) 702 final, 20. 10. 2004), v katerem je predstavila predloge o tem, kako bi v Evropi okrepili sposobnost preprečevanja terorističnih napadov na kritično infrastrukturo ter pripravljenost na take napade in sposobnost odzivanja nanje. Evropski svet je v tem sporočilu izraženo namero Komisije, da pripravi Evropski program za zaščito kritične infrastrukture (European Programme for Critical Infrastructure Protection, EPCIP) in vzpostavi Informacijsko omrežje za opozarjanje na področju kritične infrastrukture (Critical Infrastructure Warning Information Network, CIWIN), potrdil decembra istega leta.

Glavni dosežek intenzivnega dela v zvezi s pripravo Evropskega programa za zaščito kritične infrastrukture (EPZKI) v letu 2005 je bila Zelena knjiga o Evropskem programu za zaščito kritične infrastrukture (Green Paper on the European program of Critical Infrastructure Protection, COM(2005) 576 final, 17. 11. 2005), v kateri je Evropska komisija predstavila odprta vprašanja, povezana z oblikovanjem navedenega programa in Informacijskega omrežja za opozarjanje na področju kritične infrastrukture, in mogoče konceptualno-politične rešitve. V odzivih na Zeleno knjigo, prejetih iz javnega in zasebnega sektorja, je bila poudarjena dodana vrednost obravnavanja zaščite kritične infrastrukture (tudi) na ravni EU, priznana je bila potreba po povečanju zmogljivosti za zaščito kritične infrastrukture v Evropi in zmanjšanje njene ranljivosti, ter poudarjen pomen ključnih načel subsidiarnosti, sorazmernosti in dopolnjevanja ter tudi dialoga med vsemi zainteresiranimi deležniki. Hkrati je decembra istega leta tudi Svet EU za pravosodje in notranje zadeve pozval Evropsko

komisijo, naj pripravi predlog EPZKI, ki naj sicer upošteva različne mogoče nevarnosti, vendar naj kot prednostno nalogo obravnava zaščito pred terorizmom.

Na podlagi obsežnega predhodnega pripravljalnega dela je Evropska komisija decembra 2006 sprejela Sporočilo Komisije o Evropskem programu za zaščito kritične infrastrukture (Communication from the Commission on the European program of Critical Infrastructure Protection, Commission of the European Communities, COM(2006) 786 final, 12. 12. 2006), v katerem je določila splošni cilj tega programa, načela, ki bodo vodilo pri njegovem uresničevanju, in vsebinski okvir programa. Splošni cilj EPZKI je izboljšati raven zaščite kritične infrastrukture v Evropi na splošno, torej tiste infrastrukture, ki ima (oziroma bo dobila) status evropske kritične infrastrukture, in tudi t. i. nacionalne kritične infrastrukture, pri čemer se pri zagotavljanju zaščite kritične infrastrukture upoštevajo različne vrste nevarnosti, ob priznavanju terorizma kot prednostnega vira ogrožanja. Temeljna načela, na katerih mora temeljiti izvajanje EPZKI, so subsidiarnost, dopolnjevanje (komplementarnost), zaupnost, sodelovanje zainteresiranih deležnikov, sorazmernost in sektorski pristop. Glavna podlaga za uresničevanje splošnega cilja EPZKI je njegov vsebinski okvir, katerega glavni elementi so: a) postopek za ugotavljanje in določanje evropske kritične infrastrukture in skupni pristop k ocenjevanju potreb za izboljšanje zaščite takih infrastruktur, ki temeljita na ustrezni evropski direktivi; b) ukrepi za olajšanje izvajanja EPZKI (tj. akcijski načrt EPZKI, Informacijsko omrežje za opozarjanje na področju kritične infrastrukture, izvedenske skupine s področja zaščite kritične infrastrukture, oblikovane na ravni EU, izmenjava informacij o zaščiti kritične infrastrukture ter ugotavljanje in analiziranje soodvisnosti kritične infrastrukture s prostorskega in sektorskega vidika); c) neobvezujoča podpora državam članicam EU pri njihovi zaščiti (nacionalne) kritične infrastrukture; d) okvirno načrtovanje ukrepov za zaščito kritične infrastrukture (contingency planning); e) zunanja razsežnost zaščite kritične infrastrukture v smislu mednarodnega sodelovanja na tem področju zunaj meja EU in f) spremljajoči ukrepi za financiranje izvajanja EPZKI.

Glede na splošni cilj EPZKI je v sporočilu Komisije o tem programu določen tudi osnovni pristop k zaščiti nacionalne ključne infrastrukture. V skladu z načelom subsidiarnosti so za zaščito nacionalne kritične infrastrukture v celoti odgovorne države članice EU, EU ima pri tem podporno in usklajevalno vlogo, po potrebi pa lahko državam članicam nudi tudi strokovno pomoč. V smislu svoje podporne vloge je Komisija v sporočilu države članice EU pozvala, naj oblikujejo svoj nacionalni program za zaščito kritične infrastrukture, in tudi priporočila minimalno vsebino takega nacionalnega programa.

Ob upoštevanju sprememb in spoznanj na področju zaščite kritične infrastrukture je Evropska komisija leta 2013 EPZKI dopolnila z novim pristopom za njegovo uresničevanje, ki ga je predstavila v delovnem dokumentu (Commission Staff Working Document on a new approach to the European Programme for Critical Infrastructure Protection: Making European Critical Infrastructure more secure). Novi pristop teži k rabi v EU skupnih orodij in pristopov na področju zaščite kritične infrastrukture in krepitev njene odpornosti in daje večji poudarek medsebojni odvisnosti kritične infrastrukture.

Ključni pravni instrument, ki je predviden v EPZKI, in hkrati ključni steber tega programa je Direktiva Sveta (ES) št. 114/2008 z dne 8. decembra 2008 o ugotavljanju in določanju evropske kritične infrastrukture ter o oceni potrebe za izboljšanje njene zaščite (Council Directive 2008/114/EC of 8 December 2008 on the identification and designation of European critical infrastructures and the assessment of the need to improve their protection).

Direktiva določa postopek za ugotavljanje in določanje evropske kritične infrastrukture in skupni pristop za presojo potrebe po izboljšanju njene zaščite. Ta predpis je prvi korak v postopnem pristopu k ugotavljanju in določanju evropske kritične infrastrukture ter ocenjevanju potrebe za izboljšanje njene zaščite, zato se za zdaj nanaša samo na področji energetike in transporta, pri čemer hkrati nakazuje možnost, da se v področje njene uporabe vključijo tudi drugi sektorji, med drugim sektorja informacijskih in komunikacijskih tehnologij. V nasprotju z EPZKI se torej direktiva nanaša samo na tisto (nacionalno) infrastrukturo držav članic EU, ki ima status evropske kritične infrastrukture, in sicer samo v energetske in transportnem sektorju, medtem ko enako kot EPZKI v primeru nacionalne kritične infrastrukture glavno in končno odgovornost za zaščito evropske kritične infrastrukture nalaga državam članicam EU in lastnikom/upravljavcem te infrastrukture. Od zadnjih direktiva zahteva samo dvoje: da imajo izdelan varnostni načrt ali so sprejeli temu načrtu enakovredne varnostne ukrepe in da imenujejo osebo (varnostnega uradnika za zvezo), ki deluje kot kontaktna točka za vprašanja, povezana z varnostjo, med lastnikom/upravljavcem evropske kritične infrastrukture in pristojnim organom države članice EU. Poleg vsega navedenega direktiva ureja tudi poročanje držav članic EU Evropski komisiji o vrstah tveganj, grožnjah in ranljivostih, odkritih v posameznem sektorju evropske kritične infrastrukture na njihovem ozemlju, obravnavo občutljivih informacij, povezanih z zaščito evropske kritične infrastrukture, in vlogo (nacionalnih) kontaktnih točk za zaščito evropske kritične infrastrukture.

Države članice EU so bile dolžne nacionalne predpise, potrebne za uskladitev z direktivo Sveta (ES) št. 114/2008, sprejeti do 12. januarja 2011. Prenos direktive v svojo zakonodajo je vsaka država izvedla po svoje, in sicer ali s spremembami in dopolnitvami obstoječih zakonov in podzakonskih predpisov (štiri države), sprejetjem novega zakona (devet držav), ustrezne resolucije (štiri države) ali podzakonskega predpisa (osem držav) ali s spremembami obstoječih postopkov na področju zaščite kritične infrastrukture (tri države). Slovenija je direktivo Sveta (ES) št. 114/2008 v svoj pravni red prenesla z Uredbo o evropski kritični infrastrukturi (Uradni list Republike Slovenije, št. 35/11 z dne 13. 5. 2011).

Kot pomoč državam članicam EU pri udeležanju določil direktive Sveta (ES) št. 114/2008 so bile novembra 2008 sprejete Neobvezujoče smernice za uporabo direktive o ugotavljanju in določanju evropske kritične infrastrukture ter o oceni potrebe za izboljšanje njene zaščite (Non-Binding Guidelines for the application of the Directive on the identification and designation of European Critical Infrastructures and the assessment of the need to improve their protection, Svet Evropske unije 15616/08, 17. 11. 2008).

Nizozemska

Po skoraj dveh desetletjih ukvarjanja z zaščito kritične infrastrukture spada Nizozemska med najrazvitejše države na tem področju. Na Nizozemskem štejejo zaščito kritične infrastrukture za zelo pomembno področje zagotavljanja nacionalne varnosti, zato jo konceptualno in organizacijsko tesno povezujejo z nacionalnim sistemom kriznega upravljanja. Namen kriznega upravljanja je namreč varovati kritične interese nizozemske družbe, uspešnost varovanja teh interesov pa je pretežno odvisna od delovanja sektorjev kritične infrastrukture ter zagotavljanja kritičnih proizvodov in storitev v okviru njih.

Prva prizadevanja za dvig ravni zaščite kritične infrastrukture na Nizozemskem segajo v konec 90. let prejšnjega stoletja, prva uradna pobuda nizozemske vlade pa je bila vsebovana v akcijskem načrtu za varnost in boj proti terorizmu iz oktobra 2001, katerega 10. točka se neposredno nanaša na zaščito kritične infrastrukture. Uvod v poudarjeno organiziran in usmerjen razvoj področja zaščite kritične infrastrukture na Nizozemskem pa je bil projekt z naslovom Zaščita vitalne infrastrukture (niz. Bescherming Vitale Infrastructuur), ki je bil po naročilu nizozemske vlade izveden v dveh fazah – tj. uvodni fazi t. i. hitrega pregleda (angl. quick scan) in nadaljevalni fazi (angl. Follow-up phase) – med marcem 2002 in septembrom 2005, ko je bilo poročilo o projektu predloženo v obravnavo nizozemskemu parlamentu. Na podlagi projekta je nizozemska vlada določila 12 sektorjev kritične – oziroma vitalne, kot jo namerno poimenujejo v nizozemskem jeziku – infrastrukture ter v okviru teh 33 kritičnih proizvodov in storitev, poleg tega je prinesel pomembna spoznanja o kritičnosti proizvodov in storitev, njihovi prepletenosti in (so)odvisnosti, ranljivosti in pomanjkljivosti pri njihovi zaščiti, predvsem pa je pri vseh déležnikih na področju kritične infrastrukture utrdil in uveljavil prepričanje, da zaščita kritične infrastrukture ne more biti stvar enega projekta, ampak mora biti vključena v stalno delovanje organov državne oblasti in upravljavcev kritične infrastrukture v poslovni skupnosti. Zaradi spoznanja, da je zaščita kritične infrastrukture trajni »projekt« nizozemske družbe, je projekt Zaščita vitalne infrastrukture prerastel v trajno nizozemsko politiko na področju zaščite kritične infrastrukture, katere cikel traja štiri leta in se konča s tematskim poročilom, ki ga minister za varnost in pravosodje predloži nizozemskemu parlamentu.

Na podlagi rezultatov projekta Zaščita vitalne infrastrukture in nadaljnjega razvoja na področju zaščite kritične infrastrukture ima Nizozemska danes opredeljene kvantificirane kriterije za določanje kritične infrastrukture, sektorje kritične infrastrukture ter proizvode in storitve, ki so odločilni za uresničevanje kritičnih oziroma vitalnih interesov nizozemske družbe, in ustrezno organiziran sistem zaščite kritične infrastrukture, nima pa posebnega (sistemskega) zakona, ki bi urejal področje kritične infrastrukture. Ko gre za sektorje kritične infrastrukture, za katere je odgovorna država, je vidik zaščite kritične infrastrukture, zlasti informacijske, vključen v področne zakone in uredbe, za upravljavce kritične infrastrukture, ki so v zasebni lasti in so sami odgovorni za zanesljivost zagotavljanja proizvodov in storitev, pa je vlada sprejela obvezujoča pravila, ki naj bi prispevala h krepitvi te zanesljivosti. Na splošno je na Nizozemskem vloga države pri zaščiti kritične infrastrukture omejena na oblikovanje nacionalne politike, ki temelji na ustrezni(-h) strategiji(-ah), prilagajanju predpisov novim grožnjam in virom tveganj ter spodbujanju novih zamisli, pobud in predlogov, predvsem v okviru zelo razvitega javno-zasebnega partnerstva med različnimi déležniki; izvajanje nalog v zvezi z zaščito kritične infrastrukture na taktični in operativni ravni je pretežno prepuščeno zasebnemu sektorju, ki zagotavlja okoli 80 odstotkov kritičnih proizvodov in storitev.

Zaradi zagotavljanja nacionalne varnosti ob sodelovanju različnih partnerjev iz javnega in zasebnega sektorja nizozemske družbe je nizozemska vlada sprejela različne strategije, med katerimi so najpomembnejše strategija nacionalne varnosti (2007), nacionalna strategija za boj proti terorizmu (2011) in nacionalna strategija kibernetike varnosti (2011). K skrbi za zaščito kritične infrastrukture so usmerjene vse tri strategije. Zlasti strategija nacionalne varnosti, ki temelji na upoštevanju različnih vrst nevarnosti (angl. all-hazard approach) ter katere tri temeljni stebri so analiziranje varnostnih groženj in virov tveganja za nizozemsko družbo, presoja potrebnih zmogljivosti za soočanje z grožnjami in viri tveganja ter

zagotavljanje neprekinjenosti delovanja kritične infrastrukture, je postala glavna podlaga tudi za nadaljnji razvoj nizozemske politike na področju zaščite kritične infrastrukture. V okviru udejanjanja te strategije se je Nizozemska leta 2013, torej po dobrih desetih letih njenega intenzivnega razvoja, lotila kritičnega pregleda obstoječe politike zaščite kritične infrastrukture, s katerim je ob upoštevanju novih varnostnih groženj in virov tveganj ponovno, tokrat strožje, proučila kritičnost infrastrukturnih procesov v okviru sektorjev kritične infrastrukture, s katerimi se zagotavljajo kritični izdelki in storitve, in ustreznost obstoječih modelov zaščite kritične infrastrukture. Rezultat skupnega evalvacijskega npora različnih déležnikov iz javnega in zasebnega sektorja je novi seznam kritične infrastrukture, ki obsega deset sektorjev kritične infrastrukture (npr. energetika, transport, finance), skupno 13 kritičnih izdelkov (npr. elektrika, zemeljski plin, nafta, pitna voda), storitev (npr. proizvodnja kemične in jedrske industrije, finančne transakcije/storitve) ali lokacij (npr. amsterdamsko letališče Schiphol, rotterdamsko pristanišče) in 23 procesov (npr. prenos in distribucija elektrike, zagotavljanje pitne vode, nadzor zračnega prometa, dostop do spleta in prenos podatkov), povezanih s kritičnimi izdelki, storitvami ali lokacijami/objekti, pri čemer so procesi z vidika njihove kritičnosti v smislu posledic, ki nastanejo ob motnjah ali prekinitvi poteka procesov, razdeljeni v kategoriji A in B. Razlikovanje med kategorijama A in B kritičnih infrastrukturnih procesov bo omogočilo večjo osredotočenost pri zagotavljanju njihove odpornosti. Krepitev odpornosti kritične infrastrukture je na splošno težiščna usmeritev novega nizozemskega pristopa k zaščiti kritične infrastrukture.

Z vidika vloge državnih organov pri zaščiti kritične infrastrukture je po vzoru nizozemske ureditve kriznega upravljanja, v kateri je vsako ministrstvo odgovorno za krizno upravljanje na področju svoje pristojnosti, tudi skrbništvo nad posameznimi kritičnimi izdelki, storitvami ali lokacijami v smislu usmerjanja in usklajevanja njihove zaščite naloženo posameznim ministrstvom. Tako je na primer ministrstvo za gospodarske zadeve odgovorno za usklajevanje dejavnosti v okviru sektorja energetika, ministrstvo za infrastrukturo in okolje v okviru sektorja transport, preskrba s pitno vodo in protipoplavna zaščita in ministrstvo za finance v okviru finančnega sektorja. Ministrstvo za varnost in pravosodje je odgovorno za sektor javni red in varnost, predvsem pa je to državni organ, ki je od svojega nastanka leta 2010 odgovoren za oblikovanje celostne politike države na področju zaščite kritične infrastrukture ter usmerjanje in usklajevanje dejavnosti različnih ministrstev kot nosilcev posameznih sektorjev kritične infrastrukture.

Osrednja oseba in organizacijska enota v okviru ministrstva za varnost in pravosodje, v kateri je osredotočena skrb za nacionalno varnost in ob tem skrbi za boj proti terorizmu, kibernetško varnost in krizno upravljanje tudi za zaščito kritične infrastrukture, je nacionalni koordinator za boj proti terorizmu in varnost (niz. Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid – NCTV). To je poimenovanje vloge, ki jo opravlja fizična oseba, in hkrati organizacijske enote na ravni generalnega direktorata ministrstva za varnost in pravosodje, ki med drugim vključuje pet sektorjev (sektor za analize in strategijo, sektor za boj proti terorizmu, sektor za kibernetško varnost, sektor za področje odpornosti ter sektor za nadzor, zaščito in varnost civilnega letalstva), nacionalni krizni center in nacionalni operativni koordinacijski center (niz. Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum – LOCC).

Kljub predstavljeni vlogi državnih organov ima na Nizozemskem osrednjo vlogo na področju zaščite kritične infrastrukture javno-zasebno partnerstvo, ki sicer ni posebej uzakonjeno,

vendar deluje, kar je posledica visoke stopnje soglasja med (državno) oblastjo in poslovno skupnostjo, da je neprekinjeno delovanje kritične infrastrukture njun vzajemni interes.

Švedska

Zaradi zaznanega povečevanja odvisnosti švedske družbe od informacijske tehnologije so na Švedskem vprašanju varnosti pomembne nacionalne infrastrukture začeli posvečati pozornost že v 70. letih prejšnjega stoletja. Na potrebo po zaščiti kritične infrastrukture, predvsem informacijske, je bilo prvič izraziteje opozorjeno v poročilu iz leta 2001 z naslovom Ranljivost in varnost v novi dobi (angl. Vulnerability and Security in a New Era), v katerem je komisija z istim imenom, ustanovljena v okviru švedskega ministrstva za obrambo, med drugim predlagala številne strateške ukrepe za izboljšanje splošne stabilnosti tehnične kritične infrastrukture, katere okvara lahko povzroči zaporedne (kaskadne) posledice na drugih kritičnih področjih. Konceptualizacija in operacionalizacija področja kritične infrastrukture ter njena zaščita pa se je na Švedskem začela leta 2005, ko je tedanja agencija za pripravljenost na krize (šved. Krisberedskapsmyndigheten, angl. Swedish Emergency Management Agency – SEMA) objavila poročilo o grožnjah in tveganju (angl. Threats and Risk Report), v katerem je kot objekt ogroženosti od terorizma, naravnih in antropogenih nesreč ter človeških napak poudarila tudi kritično infrastrukturo. Že s tem poročilom se je na Švedskem kot alternativna smer razmišljanja na področju zaščite kritične infrastrukture pojavil koncept vitalnih (življenjskih) družbenih funkcij, podrobneje pa so ga razvili in utrdili z vladnim raziskovalnim projektom z naslovom Kritične funkcije v družbi. Dokončno se je ta koncept kot podlaga za precej svojevrsten švedski pristop k zaščiti nacionalne kritične infrastrukture uveljavil, ko je švedska vlada potrdila (marca 2011) nacionalno strategijo za zaščito vitalnih družbenih funkcij (s polnim naslovom Delovanje družbe v spreminjajočem se svetu – Poročilo MSB o enotni nacionalni strategiji za zaščito vitalnih družbenih funkcij; angl. A functioning society in a changing world – The MSB's report on a unified national strategy for the protection of vital societal functions), ki jo je pripravila agencija za zaščito družbe in pripravljenost (šved. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap – MSB; angl. Swedish Civil Contingencies Agency).

Omenjena nacionalna strategija za zaščito vitalnih družbenih funkcij in na njej temelječi akcijski načrt, ki ju je sprejela vlada, sta na Švedskem osrednja »normativna« dokumenta, ki z izvršilno močjo urejata zaščito kritične infrastrukture, kar pomeni, da tudi Švedska za to področje nima posebnega (sistemskega) zakona. Strategija, ki se opira na obstoječe vitalne družbene funkcije in tiste, ki se bodo pojavile v bližnji prihodnosti (tj. v od petih do desetih letih), zajema vse akterje na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, ki delujejo na področju vitalnih družbenih funkcij ali s svojim delovanjem vplivajo na izvajanje teh. Zato so pri izdelavi strategije sodelovali številne državne agencije, okrožni in občinski organi oblasti in zasebniki, ki zagotavljajo izvajanje vitalnih družbenih funkcij. Strategija kot splošni področni razvojnosmerjevalni dokument vzpostavlja jasno in natančno razmerje med pojmom vitalna družbena funkcija in kritična infrastruktura, opredeljuje pojem zaščite vitalnih družbenih funkcij in kritične infrastrukture, določa vizijo, namen in razvojne cilje (splošni cilj in delna cilja, zastavljena do leta 2013 oziroma do leta 2020) na področju zaščite vitalnih družbenih funkcij in kritične infrastrukture ter navaja strateška načela, ki jih morajo na tem področju upoštevati vsi akterji na vseh ravneh delovanja (tj. načelo sistemskega pristopa, načelo zaščite pred različnimi vrstami nevarnosti ter načelo ukrepanja pred in med motnjami v delovanju kritične infrastrukture ter po teh motnjah). Strategija se šteje za del švedskega

systema, ki je namenjen zagotavljanju pripravljenosti na izredna stanja (angl. civil emergency preparedness system), s čimer je vzpostavljena zveza med področjem kriznega upravljanja in področjem zaščite kritične infrastrukture.

Ob upoštevanju načel in prednosti, določenih z nacionalno strategijo za zaščito vitalnih družbenih funkcij, je MSB po naročilu švedske vlade do sredine leta 2014 izdelal akcijski načrt za zaščito vitalnih družbenih funkcij in kritične infrastrukture (angl. Action Plan for the Protection of Vital Societal Functions and Critical Infrastructure). Glavni cilj akcijskega načrta, ki prav tako vključuje vse akterje, ki zagotavljajo izvajanje vitalnih družbenih funkcij na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, je določiti in spodbuditi izvajanje ukrepov in dejavnosti, s katerimi bo mogoče ustvariti razmere, v katerih bo do leta 2020 pri izvajanju vitalnih družbenih funkcij in delovanju kritične infrastrukture na vseh ravneh vključena tudi sistematična skrb za njihovo varnost in zaščito. Za konkretizacijo nacionalne strategije akcijski načrt natančneje razlaga strateška načela na področju zaščite vitalnih družbenih funkcij in kritične infrastrukture ter razmerje med pojmi družbeni sektor, vitalna družbena funkcija in kritična infrastruktura, navaja 11 družbenih sektorjev (npr. energetika, transportni sektor, socialna varnost, lokalne tehnične storitve), v okviru katerih se izvajajo določene vitalne družbene funkcije (npr. proizvodnja in distribucija elektrike in goriv, zagotavljanje ogrevanja, zagotavljanje letalskega, železniškega, pomorskega in cestnega prometa, zagotavljanje delovanja pokojninskega sistema, sistema zdravstvenega in socialnega zavarovanja, zagotavljanje pitne vode, obravnavanje odpadkov in vzdrževanje cest), opredeljuje vlogo in odgovornosti javnih in zasebnih subjektov na področju zaščite vitalnih družbenih funkcij in kritične infrastrukture ter navaja ukrepe in dejavnosti, katerih namen je z izvajanjem raziskav, usposabljanj in vaj krepiti védenje o zaščiti vitalnih družbenih funkcij in kritične infrastrukture ter sistematično skrbeti za varnost teh funkcij in tovrstne infrastrukture. Končni cilj strategije in na njej temelječega akcijskega načrta je (o)krepiti odpornost švedske družbe tako, da bo pri izvajanju svojih vitalnih funkcij in delovanju kritične infrastrukture vse sposobnejša prestati resne motnje oziroma prekinitve in si od njih čim prej opomoči.

Na Švedskem je področje zaščite vitalnih družbenih funkcij in kritične infrastrukture vključeno v sistem zagotavljanja pripravljenosti na izredna stanja, širše pa v sistem kriznega upravljanja, kar med drugim pomeni, da so tudi načela delovanja (tj. načelo področne odgovornosti, načelo enakosti in načelo neposredne geografske bližine) in nosilci delovanja iz javnega sektorja (od državnih organov prek nosilcev regionalne in lokalne oblasti) enaki na vseh navedenih področjih ter da se tudi pri zaščiti vitalnih družbenih funkcij in kritične infrastrukture smiselno upoštevajo predpisi, ki urejajo področje kriznega upravljanja. Na državni/nacionalni ravni so, (tudi) ko gre za zaščito vitalnih družbenih funkcij in kritične infrastrukture, usmerjanje, povezovanje in usklajevanje delovanja različnih subjektov iz javnega in zasebnega sektorja pristojnost MSB, ki je z vidika političnega usmerjanja njegovega dela podrejen ministru za obrambo, drugi državni organi, predvsem državne agencije, pa so odgovorni za zagotavljanje izvajanja vitalnih družbenih funkcij in delovanje kritične infrastrukture v skladu s svojim delovnim področjem. Pri tem je glavni interes države, da vitalne družbene funkcije delujejo, kako se to doseže, pa je v glavnem prepuščeno posameznemu odgovornemu nosilcu vitalne funkcije oziroma kritične infrastrukture.

Tudi na Švedskem velik del proizvodov in storitev, povezanih z delovanjem vitalnih družbenih funkcij in kritične infrastrukture, zagotavljajo akterji iz zasebnega sektorja, kar se na področju zaščite teh funkcij oziroma infrastrukture med drugim kaže v sorazmerno dobro razvitem

mehanizmu javno-zasebnega partnerstva, ki temelji na neposredni zainteresiranosti vseh akterjev, ne pa na obveznostih, določenih s predpisi.

Belgija

Belgija je področje zaščite kritične infrastrukture – nacionalne in evropske – uredila z zakonom o varnosti in zaščiti kritične infrastrukture (fr. Loi relative à la sécurité et la protection des infrastructures critiques), ki je bil sprejet leta 2011.

Zakon ureja področja (sektorje) transporta in energetike (brez jedrskih objektov in zračnega transporta) ter financ in elektronskih komunikacij, zadnji področji v delih, ki se nanašajo na varnost in zaščito nacionalne kritične infrastrukture. Zakon ne posega na področje zaščite in reševanja ob morebitnih varnostnih incidentih.

Za identifikacijo in določitev kritične infrastrukture, kar je stalni proces, so za posamezno področje/sektor pristojna resorna ministrstva na podlagi posveta z organi regijske oblasti, predstavniki sektorja in operaterji potencialne kritične infrastrukture. Opredeljena je tudi vloga kriznega centra v zveznem ministrstvu za notranje zadeve (fr. Direction générale Centre de Crise du Service public fédéral Intérieur – DGCC) kot osrednjega nacionalnega organa za področje nacionalne in evropske kritične infrastrukture. Ta center sodeluje predvsem pri oblikovanju sektorskih kriterijev za določanje kritične infrastrukture in določanju ravni relevantnih dogodkov, ki ogrožajo kritično infrastrukturo, vodi zbirke podatkov, povezuje pristojne nacionalne organe, je kontaktna točka za evropsko kritično infrastrukturo ter ima pomembno vlogo pri izvajanju zunanjih ukrepov za varovanje in zaščito kritične infrastrukture.

Sektorski pristop velja tudi pri določanju sektorskih kriterijev za določanje kritične infrastrukture. Sektorski kriteriji morajo upoštevati medsektorske kriterije, in sicer število potencialnih žrtev, predvsem mrtvih ali ranjenih, ali posledice za gospodarstvo, predvsem obseg gospodarske škode in/ali poslabšanje proizvodov ali storitev, vključno z vplivom na okolje, ali mogoče posledice za prebivalstvo, predvsem vpliv na zaupanje prebivalstva, fizične posledice in motnje v vsakodnevnem življenju, vključno z izgubo temeljnih storitev.

Zakon deli ukrepe za varnost in zaščito kritične infrastrukture na notranje in zunanje. Glavna elementa na področju zagotavljanja t. i. notranje varnosti sta kontaktna točka pri operaterju kritične infrastrukture in varnostni načrt operaterja. Zakon predpisuje minimalno vsebino in postopek izdelave varnostnega načrta, napotuje na druge predpise in najavlja podzakonske akte. Zunanji ukrepi za varovanje in zaščito kritične infrastrukture se nanašajo na naloge policije (zvezne in lokalne) pri zaščiti kritične infrastrukture, če bi bila ta potrebna.

Drugi predpisi v obliki kraljevih odlokov (fr. arrêté royal), ki urejajo področje kritične infrastrukture, so: kraljevi odlok o kritični infrastrukturi v podsektorju zračnega transporta (2011), kraljevi odlok o varnosti in zaščiti kritične infrastrukture v energetskem sektorju (2013), kraljevi odlok o varnosti in zaščiti kritične infrastrukture v pristaniškem podsektorju (2014), krajevi odlok o implementaciji 13. člena zakona o varnosti in zaščiti kritične infrastrukture za področje elektronskih komunikacij (2014) ter krajevi odlok o varnosti in zaščiti kritične infrastrukture v transportnem sektorju (2016).

Slovaška

Slovaška je področje zaščite kritične infrastrukture uredila z zakonom o kritični infrastrukturi (slv. Zákon o kritickej infraštruktúre), ki je bil sprejet leta 2011. Pri tem je izhajala iz koncepta kritične infrastrukture v Republiki Slovaški ter načinov njenega varovanja in zaščite (2007) ter iz nacionalnega programa za varnost in zaščito kritične infrastrukture v Republiki Slovaški (2008).

Slovaška je z zakonom o kritični infrastrukturi uredila zaščito nacionalne kritične infrastrukture, predvsem pred terorističnimi dejanji, in v nacionalni pravni red prenesla določila direktive Sveta (ES) št. 114/2008, ki ureja področje zaščite evropske kritične infrastrukture.

Slovaški zakon o kritični infrastrukturi določa pristojnosti in odgovornosti državnih organov (vlade, ministrstva za notranje zadeve in drugih ministrstev) pri zaščiti kritične infrastrukture, podrobno opredeljuje postopek določanja kritične infrastrukture in določa obveznosti operaterja/upravljavca kritične infrastrukture. Obsega sektorje transporta, elektronskih komunikacij, energetike, informacijske in komunikacijske tehnologije, poštne storitve, industrije, vode, zraka in zdravja. Posamezni sektorji kritične infrastrukture so razdeljeni na podsektorje. Za vsak sektor kritične infrastrukture je določen pristojni državni organ v obliki ministrstva. Vlogo usmerjanja in usklajevanja sektorskih organov izvaja ministrstvo za notranje zadeve.

Sektorski kriteriji za določanje kritične infrastrukture se oblikujejo na podlagi upoštevanja medsektorskih kriterijev, in sicer števila prizadetih oseb, vključno z mrtvimi in ranjenimi, posledic za gospodarstvo in okolje ter posledic za prebivalstvo v smislu neprekinjenosti zagotavljanja dobrin in storitev.

Obveznosti operaterjev/upravljavcev kritične infrastrukture sledijo zahtevam iz direktive Sveta (ES) št. 114/2008 in vključujejo rabo varne tehnologije, uvedbo in izvajanje varnostnih ukrepov, poročanje, (so)financiranje varnostnih ukrepov ter izdelavo varnostnega načrta in določitev kontaktne osebe pri operaterju.

Hrvaška

Na Hrvaškem so vprašanju zaščite kritične infrastrukture pozornost namenili že v različnih nacionalnih strateških dokumentih, ki so bili sprejeti pred več kot desetletjem (npr. strategija nacionalne varnosti Republike Hrvaške iz leta 2002), toda celovitega predloga za ureditev področja zaščite kritične infrastrukture ni vseboval noben tak ali drug dokument, predvsem zato, ker bi tak predlog presegal osnovni namen vsakega dokumenta. V okviru priprav na vključitev v EU pa se je morala Hrvaška kot njena polnopravna članica pospešeno posvetiti tudi normativnemu in drugemu urejanju področja zaščite kritične infrastrukture, vsaj morebitne evropske kritične infrastrukture, kar je pomenilo, da je morala vsaj sprejeti odločitev o načinu prenosa direktive Sveta (ES) št. 114/2008 v nacionalno pravno ureditev.

Na Hrvaškem so se odločili za rešitev, izvedeno v enem koraku, in so v zakonu o kritičnih infrastrukturah (hr. Zakon o kritičnim infrastrukturama), ki je bil sprejet aprila 2013, uredili glavna vprašanja v zvezi z ugotavljanjem, določanjem in zaščito nacionalne in evropske

kritične infrastrukture. Zadnji je v zakonu namenjeno samostojno poglavje z glavnima določiloma, da se pri določanju evropske kritične infrastrukture na ozemlju Republike Hrvaške uporabljajo določila zakona o kritičnih infrastrukturah, ki se nanašajo na določanje nacionalne kritične infrastrukture, ter sektorska in medsektorska merila za določanje kritične infrastrukture, določena z navedenim zakonom, pri čemer se zagotovi sodelovanje pooblaščenih predstavnikov zainteresiranih držav članic EU, zaščita evropske kritične infrastrukture na ozemlju Republike Hrvaške pa se zagotavlja enako kot zaščita nacionalne kritične infrastrukture, razen če je s predpisi EU to urejeno drugače. Ko gre za nacionalno kritično infrastrukturo – oziroma nacionalne kritične infrastrukture, saj se v navedenem zakonu besedna zveza kritična infrastruktura izrecno uporablja v množinski obliki, kar sicer nima kakšnih posebnih vsebinskih implikacij –, zakon o kritičnih infrastrukturah obravnava vsa glavna vprašanja s področja (zaščite) kritične infrastrukture, kar najbolj po vzoru direktive Sveta (ES) št. 114/2008, in sicer: razumevanje temeljnih pojmov, sektorje nacionalne kritične infrastrukture, pristojnosti in odgovornosti vlade in osrednjih organov državne uprave (tj. ministrstev in državnih uprav), pristojnosti in odgovornosti lastnikov/ upravljavcev kritičnih infrastruktur, izdelavo analize tveganja zaradi identifikacije kritičnih infrastruktur, varnostni načrt lastnika/upravitelja kritične infrastrukture, varnostnega koordinatorja za kritično infrastrukturo, postopke z občutljivimi in tajnimi podatki ter nadzor nad izvajanjem in prekrške, povezane z (ne)izvajanjem določb zakona.

Na podlagi zakona o kritičnih infrastrukturah je vlada Republike Hrvaške avgusta 2013 sprejela odločitev o določitvi sektorjev, v katerih osrednji organi državne uprave identificirajo nacionalne kritične infrastrukture, in seznama z vrstnim redom sektorjev kritičnih infrastruktur (hr. Odluka o određivanju sektora iz kojih središnja tijela državne uprave identificiraju nacionalne kritične infrastrukture te liste redoslijeda sektora kritičnih infrastruktura). S to odločitvijo je vlada določila 11 sektorjev in v okviru teh 36 podsektorjev in navedla vrste objektov, storitev ali organizacij, ki se lahko določijo za kritično infrastrukturo (npr. v okviru sektorja za promet so kot podsektorji določeni cestni, železniški, letalski in pomorski promet ter promet na notranjih plovnih poteh, mogoči objekti pa so avtoceste, državne ceste, mostovi, predori, nadvozi, kolodvori, letališča ipd.), kar je podlaga za osrednje organe državne uprave, da identificirajo dejanske nacionalne kritične infrastrukture. Z vidika kritičnosti je na prvo mesto postavljen sektor za energetiko, na drugo sektor za komunikacijsko-informacijsko tehnologijo, na zadnjem mestu pa je sektor za znanost in izobraževanje.

Oblikovanje normativnega okvira za ugotavljanje, določanje in zaščito kritične/-ih infrastruktur/-e se je na Hrvaškem nadaljevalo z izdelavo pravilnika o metodologiji za izdelavo analize tveganja poslovanja kritičnih infrastruktur (hr. Pravilnik o metodologiji za izradu analize rizika poslovanja kritičnih infrastruktura), ki ga je direktor hrvaške državne uprave za zaščito in reševanje (hr. Državna uprava za zaštitu i spašavanje) izdal oktobra 2013. Pravilnik je podzakonski predpis, v katerem so določeni smernice in merila za identifikacijo kritičnih infrastruktur in analizo tveganja poslovanja kritičnih infrastruktur ter nosilci izdelave analize tveganja poslovanja kritičnih infrastruktur in njihove obveznosti. Izdaja navedenega pravilnika je (za zdaj) zadnji korak pri normativnem urejanju področja zaščite kritične infrastrukture na Hrvaškem, saj se nacionalna strategija za preprečevanje in zatiranje terorizma (hr. Nacionalna strategija za prevenciju i suzbijanje terorizma) ter nacionalna strategija kibernetične varnosti (hr. Nacionalna strategija kibernetičke sigurnosti) in na njej temelječi akcijski načrt za uresničevanje strategije (Akcijski plan za provedbu

Nacionalne strategije kibernetičke sigurnosti), ki ju je vlada Republike Hrvaške potrdila v začetku oktobra 2015, področje (zaščite) kritične infrastrukture samo na kratko obravnavajo, poleg tega pa navedeni strateški dokumenti ne spadajo niti med (prave) normativne niti med vsebinsko matične podlage na tem področju.

Sistem zaščite kritične infrastrukture na Hrvaškem, ki je kljub obstoju navedenih normativnih podlag še v nastajanju, kot nosilce s svojimi pristojnostmi in odgovornostmi vključuje državne organe v obliki osrednjih organov državne uprave (ministrstev) in tudi lastnike/upravljalce kritične infrastrukture. Po določitvi zakona o kritičnih infrastrukturah so prvi dolžni, da v skladu s svojim področjem odgovornosti in skupaj s pristojnimi uravnalnimi državnimi agencijami identificirajo kritično infrastrukturo ter zagotovijo njeno upravljanje in zaščito, lastniki/upravljalci tiste infrastrukture, ki ima status kritičnosti, pa so neposredno odgovorni za njeno upravljanje in zaščito v vseh razmerah. Vloga državnega organa, ki na nacionalni ravni strokovno usmerja in usklajuje dejavnosti pri ugotavljanju, določanju in zaščiti kritične infrastrukture, je na Hrvaškem zakonsko naložena državni upravi za zaščito in reševanje.

6. Presoja posledic, ki jih bo imelo sprejetje zakona

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov

S predlogom zakona bodo Vlada Republike Slovenije, ministrstva in Banka Slovenije v vlogi nosilcev sektorjev kritične infrastrukture dobili nove in jasno določene pristojnosti ter odgovornosti in naloge pri ugotavljanju in določanju ter zaščiti kritične infrastrukture, s čimer bodo organi državne uprave oziroma izvršilne veje oblasti prispevali svoj delež k zagotavljanju neprekinjenega delovanja kritične infrastrukture. To delovanje je nedvomno v javnem interesu, saj gre za infrastrukturo, s katero se zagotavljajo zmogljivosti in storitve, ki so ključnega pomena za državo in katerih prekinitev delovanja ali uničenje bi pomembno vplivalo ter imelo resne posledice za nacionalno varnost, gospodarstvo, ključne družbene funkcije, zdravje, varnost, zaščito in družbeno blaginjo.

Izvajanje določil Zakona o kritični infrastrukturi s strani nosilcev sektorjev kritične infrastrukture ali ministrstva, pristojnega za obrambo, ki so v glavnem organi državne uprave, ne bo zahtevalo ustanovitve novih niti ukinitve obstoječih organov.

V ministrstvih in Banki Slovenije kot nosilcih sektorjev kritične infrastrukture bo lahko uresničevanje njihovih pristojnosti in odgovornosti na področju zaščite kritične infrastrukture zahtevalo zaposlitev dodatnega/-ih javnega/-ih uslužbenca/-cev, vsekakor pa bo potrebno dodatno usposabljanje že zaposlenih izvajalcev nalog na področju (zaščite) kritične infrastrukture. Ta ugotovitev enako ali še bolj velja za ministrstvo, pristojno za obrambo, ki mu bo zakon naložil strokovno usmerjanje na področju kritične infrastrukture, s čimer bo postalo strokovni skrbnik tega področja v državi.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Če v odnosu do ministrstva kot nosilca sektorja kritične infrastrukture s pojmom stranka razumemo tudi upravljalca kritične infrastrukture, potem bo moral ta zaradi izvrševanja

svojih zakonskih obveznosti pri zaščiti kritične infrastrukture nosilcu sektorja kritične infrastrukture v pregled predložiti svoje dokumente načrtovanja zaščite kritične infrastrukture, da bo od nosilca sektorja kritične infrastrukture pridobil soglasje k tem dokumentom. Za upravljavca kritične infrastrukture (tj. stranko) bo to sicer dodaten administrativni postopek, ki pa je neizogiben, saj se z izdajo navedenega soglasja vzpostavi nujno potreben vsebinski odnos med upravljavcem kritične infrastrukture in »njegovim« nosilcem sektorja kritične infrastrukture in s tem njuna svojevrstna soodgovornost za zaščito »njune« kritične infrastrukture.

Upravljavec kritične infrastrukture zaradi pridobitve soglasja k svojim dokumentom načrtovanja zaščite kritične infrastrukture od nosilca sektorja kritične infrastrukture ne bo imel omembe vrednih stroškov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki

Čeprav namen predloga zakona ni prispevati k preprečevanju nastanka oziroma zmanjšanju posledic naravnih in drugih nesreč ter urejati področje zaščite, reševanja in pomoči ob nesrečah, bo lahko izvajanje Zakona o kritični infrastrukturi ugodno vplivalo tudi na pripravljenost na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Tudi upravljavci kritične infrastrukture, ki sicer niso nosilci načrtovanja v skladu s predpisi s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, bodo namreč morali naravne in druge nesreče kot vir tveganja vključiti v svojo oceno tveganj za delovanje kritične infrastrukture, ki jo upravljajo, s tem pa tudi ukrepe za zaščito kritične infrastrukture pred naravnimi in drugimi nesrečami.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo

Izvajanje Zakona o kritični infrastrukturi bo vplivalo na poslovne stroške upravljavcev kritične infrastrukture, predvsem prek izpolnitve njihove obveznosti izdelave dokumentov načrtovanja zaščite kritične infrastrukture; zlasti izdelava kakovostne ocene tveganj za delovanje kritične infrastrukture bo zahtevala precejšen delovni napor in s tem finančni vložek upravljavcev kritične infrastrukture. Če bodo upravljavci kritične infrastrukture gospodarske družbe, bodo lahko ti poslovni stroški delno neposredno neugodno vplivali na konkurenčnost teh podjetij oziroma gospodarskih družb. V zvezi s tem je pomembno določilo predloga zakona, da lahko upravljavci kritične infrastrukture pri izdelavi dokumentov načrtovanja zaščite svoje infrastrukture smiselno upoštevajo dokumente, ukrepe, postopke in rešitve, ki so jih izdelali oziroma sprejeli na podlagi drugih predpisov ali svojih poslovnih odločitev. Upoštevanje vse navedeno je celovita ocena vplivov izvajanja Zakona o kritični infrastrukturi na gospodarstvo, predvsem na mala in srednja podjetja, ki je bila izvedena s pomočjo testa MSP, pokazala, da bodo skupni predvideni letni stroški izvajanja tega zakona, ko gre za upravljavce kritične infrastrukture s statusom gospodarske družbe, znašali okoli 116.000 EUR.

Toda pri ocenjevanju poslovnih stroškov upravljavcev kritične infrastrukture iz gospodarskega okolja, povezanih z izvajanjem Zakona o kritični infrastrukturi, je treba upoštevati tudi mogoč vzratni vpliv ukrepov za zaščito kritične infrastrukture, ki je ugoden. Z izvajanjem teh ukrepov bo upravljavec kritične infrastrukture povečal svojo odpornost na motnje v delovanju ali prekinitev delovanja infrastrukture, ki jo upravlja, naložba subjekta v lastno varnost in zaščito pa dolgoročno običajno vpliva na njegovo poslovanje.

Izvajanje Zakona o kritični infrastrukturi bo vsaj posredno ugodno vplivalo na potrošnike in gospodinjstva, saj naj bi prispevalo k stabilnosti delovanja kritične infrastrukture, ki je kritična tudi ali predvsem zaradi negativnih posledic, ki jih ima prekinitve njenega delovanja (tudi) za zdravje, varnost, zaščito in blaginjo vsakega prebivalca/potrošnika in gospodinjstva.

Republika Slovenija bo s sprejetjem predloga zakona, s katerim bo sistemsko uredila področje (zaščite) kritične infrastrukture državnega pomena, naredila pomemben korak v smeri svoje uvrstitve med razvitejše države na področju zaščite kritične infrastrukture, kar bo ugodno vplivalo na njen ugled v mednarodnem okolju in tudi na njene odnose s sosednjimi državami.

6.4 Presoja posledic za socialno področje

/

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja

/

6.6 Presoja posledic za druga področja

/

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Sprejeti Zakon o kritični infrastrukturi bo ciljnim skupinam (ministrstva in Banka Slovenije kot nosilci sektorjev kritične infrastrukture, upravljavci kritične infrastrukture) predstavljen prek seminarjev in/ali delavnic, širši javnosti pa s spletno predstavitvijo.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje Zakona o kritični infrastrukturi bo spremljalo ministrstvo, pristojno za obrambo, ki bo usmerjalo dejavnosti na področju (zaščite) kritične infrastrukture in bo hkrati strokovni skrbnik tega področja v naši državi, v skladu s svojimi sektorskimi pristojnostmi pa bodo to tudi nosilci sektorjev kritične infrastrukture. Metodologija za spremljanje doseganja ciljev zakona ni predvidena.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

6.9 Podatek o zunanjem strokovnjaku oziroma pravni osebi, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona (osebno ime in naziv fizične osebe ali firma in naslov pravne osebe)

Pri pripravi zakona je kot zunanji strokovnjak sodeloval izr. prof. dr. Iztok Prezelj.

6.10 Znesek plačila, ki ga je oseba iz prejšnje alineje v ta namen prejela 599,00 evrov

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

Javna objava predloga zakona na podportalu E-demokracija, kamor je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe, je trajala od 30. decembra 2016 do 31. januarja 2017.

Sočasno je bil predlog zakona objavljen na spletnih straneh Ministrstva za obrambo.

Javna predstavitev predloga zakona je potekala 18. januarja 2017 v prostorih Ministrstva za obrambo.

V razpravo so bili vključeni:

- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.

Pripombe so v okviru javne predstavitve zakona posredovali:

- Sekcija operaterjev elektronskih komunikacij (SOEK) v Združenju za informatiko in telekomunikacije pri Gospodarski zbornici Slovenije (GZS),
- I-RESC – Mednarodni inštitut za transdisciplinarne raziskave na področju kritične infrastrukture.

Mnenja, predlogi in pripombe so bili delno upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

1.0 Sekcija operaterjev elektronskih komunikacij (SOEK) v Združenju za informatiko in telekomunikacije pri Gospodarski zbornici Slovenije (GZS)

1.1

Pripomba:

Manjkajo konkretna zakonska določila, v katerih bi bile določene informacijsko-komunikacijske storitve, katerih delovanje ima državni pomen in bi prekinitve njihovega delovanja pomembno vplivala in imela resne posledice na nacionalno varnost, gospodarstvo, ključne družbene funkcije, zdravje, varnost in zaščito ter družbeno blaginjo.

Razlog(i) za neupoštevanje:

Konkretno informacijsko-komunikacijske storitve, ki so kritične, in njihove izvajalce bi teoretično sicer bilo mogoče določiti že z Zakonom o kritični infrastrukturi, vendar bi bila takšna rešitev v nasprotju s konceptom predloga tega zakona. Poleg tega, če bi jo uporabili v primeru sektorja informacijsko-komunikacijski omrežja in sistemi, bi jo morali uporabiti tudi v primeru drugih sektorjev kritične infrastrukture, s tem pa bi Zakon o kritični infrastrukturi v bistvu že opravil delo, ki mora (bo moralo) biti na njegovi podlagi opravljeno šele v nadaljevanju. Zakon o kritični infrastrukturi kot sistemski predpis namreč lahko oziroma mora zagotovi(ti) samó ustrezno definicijo kritične infrastrukture, na podlagi katere se nato določi ustrezne sektorske in medsektorski kriterije za ugotavljanje kritične infrastrukture, na podlagi teh kriterijev pa tudi kritične storitve, vključno z informacijsko-komunikacijskimi, in njihovi izvajalci.

1.2

Pripomba:

Nujna je jasna opredelitev kritične infrastrukture za informacijsko-komunikacijsko dejavnost kakor tudi, kaj točno pade pod ta pojem.

Razlog(i) za neupoštevanje:

V skladu s konceptom predloga zakona bo kritična infrastruktura na informacijsko-komunikacijskem področju oziroma v sektorju informacijsko-komunikacijskih omrežij in

sistemov določena s postopkom ugotavljanja in določanja kritične infrastrukture, ki ga kot sistemski predpis določa ZKI. Pravzaprav bo kritična informacijsko-komunikacijska infrastruktura, ki je bila leta 2014 enako kot druga kritična infrastruktura državnega pomena s sklepom Vlade Republike Slovenije že določena, povržena ponovni presoji njene kritičnosti v skladu z določili Zakona o kritični infrastrukturi.

1.3

Pripomba:

Potrebna je točna definicija predvidenih ukrepov, ki bi se morali izvajati.

Razlog(i) za neupoštevanje:

Predlog Zakona o kritični infrastrukturi ukrepov za zaščito kritične infrastrukture (namerno) podrobneje ne ureja, saj je med njegovo pripravo prevladalo stališče, da bi lahko bila zaradi raznolikosti sektorjev in podsektorjev kritične infrastrukture ter upravljavcev kritične infrastrukture tovrstna zakonsko določena unifikacija nepotrebno omejevalna.

1.4

Pripomba:

Operaterji, ki bodo nudili informacijsko-komunikacijsko podporo delovanju kritične infrastrukture, pričakujejo ustrezno strokovno pomoč in podporo državnih organov in povračilo stroškov za nove obveznosti, ki bodo povezane z izvajanjem Zakona o kritični infrastrukturi.

Razlog(i) za neupoštevanje:

- Obveznost nosilcev sektorjev kritične infrastrukture, ki so (razen Banke Slovenije) državni organi, nuditi strokovno pomoč upravljavcem kritične infrastrukture je določena v 5. alineji 1. odstavka 18. člena predloga ZKI.
- Zakon o kritični infrastrukturi upravljavcem kritične infrastrukture na splošno ne bo naložil takšnih (novih) obveznosti, da bi njihovo izvajanje povzročilo pomembne dodatne stroške, ko gre za od nosilca sektorja kritične infrastrukture naložene dodatne ukrepe za zaščito kritične infrastrukture, ki jih morajo izvesti upravljavci kritične infrastrukture, pa Zakon o kritični infrastrukturi predvideva možnost, da se sredstva za izvedbo tovrstnih dodatnih ukrepov zagotovijo iz državnega proračuna (5. odst. 13. člena).
- Pri ocenjevanju poslovnih stroškov upravljavcev kritične infrastrukture, povezanih z izvajanjem določil Zakona o kritični infrastrukturi, je treba upoštevati tudi možen ugoden vzratni vpliv ukrepov za zaščito kritične infrastrukture v smislu, da bo upravljavec kritične infrastrukture z izvajanjem teh ukrepov povečal svojo odpornost na motnje v delovanju ali prekinitev delovanja infrastrukture, ki jo upravlja, naložba subjekta v lastno varnost in zaščito pa dolgoročno praviloma ugodno vpliva na njegovo poslovanje.

1.5

Pripomba:

Šesti odstavek 14. člena (*op.: po novem 13. členu*) naj se dopolni z določilom, da organiziranje varovanja predstavlja dodatni ukrep, katerega izvedba presega poslovne interese izvajalcev, zato sredstva za izvedbo teh ukrepov zagotovi vlada Republike Slovenije.

Razlog(i) za neupoštevanje:

Varovanje kritične infrastrukture z varnostnim osebjem in tehničnimi sistemi, organizirano in izvajano v skladu s predpisi, ki urejajo zasebno varovanje, je najbolj temeljni in stalni ukrep

za njeno zaščito, ki mora biti tudi v neposrednem poslovnem interesu upravljavca kritične infrastrukture. To ni dodatni ukrep, ki presega navedeni interes, še posebej pa ne dodatni ukrep po vzoru na tiste, navedene v 4. odst. 13. člena predloga Zakona o kritični infrastrukturi.

2.0 I-RESC – Mednarodni inštitut za transdisciplinarne raziskave na področju kritične infrastrukture

2.1

Pripomba:

Druga točka 5. člena (op.: po novem 10. člena) naj se spremeni tako, da se glasi: »Načelo odgovornosti, po katerem so za delovanje kritične infrastrukture neposredno odgovorni upravljavci kritične infrastrukture in so za delovanje kritične infrastrukture dolžni zagotavljati potrebne materialne pogoje (potrebna finančna sredstva in druga materialna sredstva), kakor tudi potrebne organizacijske pogoje (kot npr.: redna izobraževanja vodstvenega kadra in zaposlenih, nadalje spodbujanje raziskav v smeri izboljšanja delovanja in krepitve odpornosti s ciljem visoke zanesljivosti delovanja kritične infrastrukture), za krepitev zaščite kritične infrastrukture pa vsi pristojni organi in organizacije.«

Razlog(i) za neupoštevanje:

Določba predloga Zakona o kritični infrastrukturi, da upravljavci kritične infrastrukture zagotavljajo neprekinjeno delovanje kritične infrastrukture, je nedvoumna, četudi ni dopolnjena/nadgrajena z dolžnostjo zagotavljanja materialnih in organizacijskih pogojev za delovanje kritične infrastrukture, ampak (predvsem) z izdelavo in ažuriranjem dokumentov načrtovanja zaščite kritične infrastrukture (11. in 14. člen) ter načrtovanjem in izvajanjem ukrepov za zaščito kritične infrastrukture (13. člen). Med vsemi navedenimi dolžnostmi (tj. zagotavljanjem materialnih in organizacijskih pogojev ter izdelavo dokumentov načrtovanja ter načrtovanjem in izvajanjem zaščitnih ukrepov), ki v bistvu pomenijo obvezni napotek, kako in s čim morajo upravljavci uresničevati svojo odgovornost za neprekinjeno delovanje kritične infrastrukture, se je pripravljavec Zakona o kritični infrastrukturi odločil, da zakonsko uredi samo slednji dve dolžnosti, ki sta tudi sicer predmet urejanja tega zakona, medtem ko pri prvih dveh izhaja iz podmene, da so ustrezni materialni in organizacijski pogoji logična podstat uspešnosti pri zagotavljanju neprekinjenega delovanja kritične infrastrukture. Poleg tega predlagana dopolnitev besedila ZKI v nobenem primeru ne sodi v njegov 10. člen, torej med načela zaščite kritične infrastrukture, zato je z njo dopolnjena obrazložitev 19. člena predloga ZKI.

8. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Andreja Katič, ministrica,
- mag. Miloš Bizjak, državni sekretar,
- Srečko Zajc, generalni direktor Direktorata za obrambne zadeve,
- Dr. Darko Lubi, sekretar v Direktoratu za obrambne zadeve,
- Igor Nered, sekretar v Kabinetu ministra.

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O KRITIČNI INFRASTRUKTURI (ZKI)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

Ta zakon ureja ugotavljanje in določanje kritične infrastrukture Republike Slovenije, načela in načrtovanje zaščite kritične infrastrukture, naloge organov in organizacij na področju kritične infrastrukture ter obveščanje, poročanje, zagotavljanje podpore odločanju, varovanje podatkov in nadzor na področju kritične infrastrukture.

2. člen (evropska kritična infrastruktura)

(1) Evropska kritična infrastruktura, določena na območju Republike Slovenije, je tudi kritična infrastruktura Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: kritična infrastruktura).

(2) Pri zaščiti kritične infrastrukture iz prejšnjega odstavka se upoštevajo tudi predpisi, ki urejajo evropsko kritično infrastrukturo.

3. člen (pomen pojmov)

V tem zakonu uporabljeni pojmi imajo ta pomen:

1. Evropska kritična infrastruktura na območju Republike Slovenije je infrastruktura, ki je na ozemlju Republike Slovenije in je kot taka določena v skladu s predpisi, ki urejajo evropsko kritično infrastrukturo.
2. Izredni dogodek pri delovanju kritične infrastrukture (v nadaljnjem besedilu: izredni dogodek) je resna motnja v delovanju ali prekinitvev delovanja kritične infrastrukture, ki vpliva ali bi lahko vplivala tudi na njeno varnost.
3. Kritična infrastruktura Republike Slovenije obsega tiste zmogljivosti in storitve, ki so ključnega pomena za državo in bi prekinitvev njihovega delovanja ali njihovo uničenje pomembno vplivalo in imelo resne posledice na nacionalno varnost, gospodarstvo, ključne družbene funkcije, zdravje, varnost in zaščito ter družbeno blaginjo.
4. Kriza je stanje, v katerem so zaradi prekinitvev delovanja kritične infrastrukture nastale ali lahko nastanejo posledice, ki presegajo mejno vrednost vsaj enega medsektorskega kriterija za ugotavljanje kritične infrastrukture.
5. Lastniki ali upravljavci kritične infrastrukture (v nadaljnjem besedilu: upravljavci kritične infrastrukture) so gospodarske družbe, zavodi, državni organi in Banka Slovenije, ki imajo v lasti ali upravljajo kritično infrastrukturo.

6. Načrtovanje zaščite kritične infrastrukture obsega ocenjevanje tveganj za delovanje kritične infrastrukture in oblikovanje ukrepov za zaščito kritične infrastrukture.
7. Nosilci sektorjev kritične infrastrukture so posamezna ministrstva, ki so odgovorna za delovna področja, na katera spada kritična infrastruktura, in Banka Slovenije.
8. Ocena tveganj za delovanje kritične infrastrukture (v nadaljnjem besedilu: ocena tveganj) je rezultat celovitega postopka identifikacije, analize in ovrednotenja različnih virov tveganj za delovanje kritične infrastrukture, ki se izvede za zagotovitev podlage za oblikovanje ukrepov za zaščito kritične infrastrukture.
9. Področje kritične infrastrukture obsega dejavnosti, povezane z ugotavljanjem, določanjem in zaščito kritične infrastrukture.
10. Prioriteta delovanja sektorjev kritične infrastrukture je določitev prednostnega vrstnega reda sektorjev kritične infrastrukture z vidika posledic resnih motenj v njihovem delovanju ali prekinitve njihovega delovanja.
11. Pristojni organi in organizacije so Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada), ministrstvo, pristojno za obrambo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), nosilci sektorjev kritične infrastrukture, državni organi, ki sodelujejo z nosilci sektorjev kritične infrastrukture pri izvajanju njihovih nalog po tem zakonu, upravljavci kritične infrastrukture, Nacionalni center za krizno upravljanje (v nadaljnjem besedilu: NCKU) in inšpektorat, pristojen za obrambo.
12. Sektorji kritične infrastrukture so posamezne vsebinsko zaokrožene celote delovanja kritične infrastrukture.
13. Ukrepi za zaščito kritične infrastrukture so dejavnosti, katerih namen je zagotoviti varnost kritične infrastrukture, preprečiti motnje v njenem delovanju ali prekinitve njenega delovanja in ublažiti posledice tega, po potrebi vzpostaviti nadomestno ali obhodno delovanje kritične infrastrukture in zagotoviti njeno čimprejšnje ponovno nemoteno delovanje.
14. Zaščita kritične infrastrukture kot del področja kritične infrastrukture je dejavnost, ki se izvaja za zagotovitev neprekinjenosti delovanja kritične infrastrukture.

II. UGOTAVLJANJE IN DOLOČANJE KRITIČNE INFRASTRUKTURE

4. člen

(sektorji kritične infrastrukture)

(1) Sektorji kritične infrastrukture so sektor energetike, sektor prometa, sektor preskrbe s hrano, sektor preskrbe s pitno vodo, sektor zdravstvene oskrbe, sektor financ, sektor varstva okolja ter sektor informacijsko-komunikacijskih omrežij in sistemov.

(2) Sektor iz prejšnjega odstavka ima nosilca in državni organ ali več teh, ki sodelujejo z nosilcem sektorja kritične infrastrukture pri izvajanju njegovih nalog po tem zakonu.

(3) Nosilce sektorjev kritične infrastrukture in z njimi sodelujoče državne organe iz prejšnjega odstavka ter prioriteto delovanja sektorjev kritične infrastrukture določi vlada.

5. člen
(kriteriji za ugotavljanje kritične infrastrukture)

(1) Kriteriji za ugotavljanje kritične infrastrukture se oblikujejo na podlagi presoje mogočih posledic zaradi resnih motenj v delovanju ali prekinitve delovanja kritične infrastrukture za nacionalno varnost, gospodarstvo, ključne družbene funkcije, zdravje, varnost in zaščito ter družbeno blaginjo.

(2) Kriteriji za ugotavljanje kritične infrastrukture so podlaga za določitev kritične infrastrukture in jih podrobneje določi vlada.

(3) Kriteriji za ugotavljanje kritične infrastrukture so sektorski in medsektorski.

6. člen
(sektorski kriteriji za ugotavljanje kritične infrastrukture)

(1) Sektorski kriteriji za ugotavljanje kritične infrastrukture se ob upoštevanju značilnosti posameznega sektorja kritične infrastrukture oblikujejo na podlagi presoje mogočih posledic zaradi resnih motenj v delovanju ali prekinitve delovanja kritične infrastrukture za posamezen sektor kritične infrastrukture.

(2) Sektorski kriteriji za ugotavljanje kritične infrastrukture so podlaga za prvi izbor kritične infrastrukture v sektorju kritične infrastrukture.

7. člen
(medsektorski kriteriji za ugotavljanje kritične infrastrukture)

(1) Medsektorski kriteriji za ugotavljanje kritične infrastrukture se oblikujejo na podlagi presoje mogočih posledic zaradi resnih motenj v delovanju ali prekinitve delovanja kritične infrastrukture za vse sektorje kritične infrastrukture.

(2) Medsektorski kriteriji za ugotavljanje kritične infrastrukture iz prejšnjega odstavka tega člena se nanašajo na:

- število žrtev, pri čemer se oceni mogoče število mrtvih ali poškodovanih zaradi resnih motenj v delovanju ali prekinitve delovanja kritične infrastrukture;
- gospodarske posledice, pri čemer se oceni mogoča gospodarska izguba ali poslabšanje kakovosti proizvodov ali storitev, vključno z morebitnimi posledicami za okolje zaradi resnih motenj v delovanju ali prekinitve delovanja kritične infrastrukture;
- vpliv na javnost, pri čemer se ocenijo mogoče posledice resnih motenj v delovanju ali prekinitve delovanja kritične infrastrukture za zaupanje javnosti, fizično trpljenje in motnje v vsakodnevem življenju ljudi, vključno s prekinitvijo zagotavljanja osnovnih storitev.

8. člen

(mejne vrednosti kriterijev za ugotavljanje kritične infrastrukture)

(1) Mejne vrednosti kriterijev za ugotavljanje kritične infrastrukture se oblikujejo na podlagi presoje teže mogočih posledic, nastalih zaradi resnih motenj v delovanju ali prekinitve delovanja kritične infrastrukture.

(2) Mejne vrednosti kriterijev za ugotavljanje kritične infrastrukture podrobneje določi vlada.

9. člen

(določitev kritične infrastrukture)

(1) Kritična infrastruktura, določena na podlagi tega zakona, mora zadostiti minimalni vrednosti vsaj enega medsektorskega kriterija za ugotavljanje kritične infrastrukture.

(2) Kritično infrastrukturo in upravljavce kritične infrastrukture določi vlada.

III. ZAŠČITA KRITIČNE INFRASTRUKTURE

10. člen

(načela zaščite kritične infrastrukture)

Načela zaščite kritične infrastrukture so:

1. Načelo celovitega pristopa, ki zahteva, da so v zaščito kritične infrastrukture pred in med motnjami v delovanju ali prekinitvi delovanja kritične infrastrukture ter po njih vključeni vsi pristojni organi in organizacije in da se pri tem upoštevajo različne vrste nevarnosti, izhaja iz ocene tveganj ter upošteva soodvisnost sektorjev kritične infrastrukture in njihov medsebojni vpliv.
2. Načelo odgovornosti, po katerem so za delovanje kritične infrastrukture neposredno odgovorni upravljavci kritične infrastrukture, za krepitev zaščite kritične infrastrukture pa vsi pristojni organi in organizacije.
3. Načelo zaščite pred različnimi vrstami nevarnosti, ki zahteva, da vsi pristojni organi in organizacije pri zagotavljanju neprekinjenega delovanja kritične infrastrukture upoštevajo različne vrste naravnih in tehnoloških nevarnosti.
4. Načelo stalnega načrtovanja zaščite kritične infrastrukture, ki zahteva, da je načrtovanje zaščite kritične infrastrukture podprto s stalnim procesom ocenjevanja tveganj za delovanje kritične infrastrukture in presoje ustreznosti ukrepov za njeno zaščito.
5. Načelo izmenjave podatkov in informacij ter varovanja podatkov, ki zahteva od vseh pristojnih organov in organizacij redno, pravočasno in na zaupanju temelječo izmenjavo podatkov in informacij ob hkratnem varovanju podatkov, povezanih s kritično infrastrukturo, v skladu s predpisi, ki urejajo varovanje tajnih podatkov ali poslovno skrivnost.

11. člen
(dokumenti načrtovanja zaščite kritične infrastrukture)

(1) Dokumenti načrtovanja zaščite kritične infrastrukture (v nadaljnjem besedilu: dokumenti načrtovanja) obsegajo oceno tveganj in ukrepe za zaščito kritične infrastrukture.

(2) Dokumente načrtovanja izdelajo in hranijo upravljavci kritične infrastrukture.

(3) Upravljavci kritične infrastrukture morajo k izdelanim dokumentom načrtovanja pridobiti soglasje nosilca sektorja kritične infrastrukture.

(4) Upravljavec kritične infrastrukture je pristojnemu nosilcu sektorja kritične infrastrukture oziroma ministrstvu na njuno zahtevo dolžen poslati dokumente načrtovanja.

12. člen
(ocena tveganj)

Upravljavci kritične infrastrukture izdelajo oceno tveganj na podlagi navodila za ocenjevanje tveganj za delovanje kritične infrastrukture (v nadaljnjem besedilu: navodilo), ki ga sprejme ministrstvo, in strokovnih usmeritev, ki jih za posamezne sektorje kritične infrastrukture izdelajo nosilci sektorjev kritične infrastrukture.

13. člen
(ukrepi za zaščito kritične infrastrukture)

(1) Ukrepi za zaščito kritične infrastrukture so stalni in dodatni. Stalni ukrepi se izvajajo v vseh razmerah, ob povečani ogroženosti kritične infrastrukture, izrednem dogodku ali krizi pa se lahko njihovo izvajanje stopnjuje. Dodatni ukrepi se izvajajo ob povečani ogroženosti kritične infrastrukture, izrednem dogodku ali krizi, če stalni ukrepi ne zadostujejo.

(2) Stalne ukrepe za zaščito kritične infrastrukture na podlagi ocene tveganj načrtujejo in izvajajo upravljavci kritične infrastrukture.

(3) Upravljavci kritične infrastrukture dodatne ukrepe za zaščito kritične infrastrukture načrtujejo na podlagi ocene tveganj ali sprejmejo na podlagi nastalih in pričakovanih posledic povečane ogroženosti kritične infrastrukture, izrednega dogodka ali krize.

(4) Nosilci sektorjev kritične infrastrukture lahko ob povečani ogroženosti kritične infrastrukture, izrednem dogodku ali krizi sprejmejo dodatne ukrepe za zaščito kritične infrastrukture na ravni sektorja kritične infrastrukture iz svoje pristojnosti ali pripravijo predlog dodatnih ukrepov za zaščito kritične infrastrukture, ki ga sprejme vlada.

(5) Če morajo dodatne ukrepe za zaščito kritične infrastrukture iz prejšnjega odstavka izvesti upravljavci kritične infrastrukture, lahko vlada odloči o dodelitvi sredstev za izvedbo teh ukrepov.

(6) Na predlog nosilcev sektorjev kritične infrastrukture se upravljavce kritične infrastrukture v skladu s predpisi, ki urejajo zasebno varovanje, določi za zavezance obveznega organiziranja varovanja, ki morajo izvajati varovanje kritične infrastrukture v skladu s temi predpisi.

14. člen
(ažuriranje dokumentov načrtovanja)

(1) Upravljavci kritične infrastrukture morajo dokumente načrtovanja redno ažurirati, najmanj pa enkrat na leto.

(2) Ob nastanku novih okoliščin, ki lahko pomembno vplivajo na delovanje kritične infrastrukture, je treba dokumente načrtovanja spremeniti ali dopolniti najpozneje v mesecu dni. K tako spremenjenim ali dopolnjenim dokumentom načrtovanja je treba pridobiti soglasje pristojnega nosilca sektorja kritične infrastrukture.

15. člen
(upoštevanje obstoječih dokumentov)

Pri izdelavi dokumentov načrtovanja se lahko upoštevajo dokumenti, ukrepi, postopki in rešitve, izdelani ali sprejeti na podlagi veljavnih predpisov, zlasti s področja zasebnega varovanja, varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in tehnološke varnosti, in poslovnih odločitev upravljavcev kritične infrastrukture.

16. člen
(izvršba in stečaj upravljavca kritične infrastrukture)

(1) Objekti, naprave, sistemi in zmogljivosti upravljavcev kritične infrastrukture in njihove premoženjske pravice, ki so nujno potrebni za nemoteno delovanje kritične infrastrukture, ne morejo biti predmet izvršbe ali prodaje v stečajnem postopku ali postopku prisilne likvidacije v skladu z zakonom, ki ureja izvršbo, ter zakonom, ki ureja postopke zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja, razen če se z izvršbo ali prodajo v postopku stečaja ali prisilne likvidacije zagotavljata celovitost in nemoteno delovanje kritične infrastrukture v skladu s tem zakonom.

(2) Nad upravljavci kritične infrastrukture, ki so v stoddstotni lasti Republike Slovenije, ni mogoče začeti stečajnega postopka v skladu z zakonom, ki ureja postopke zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja. Za njihove obveznosti odgovarja Republika Slovenija.

(3) Ne glede na predpise, ki urejajo poslovanje stečajnega dolžnika po začetku stečajnega postopka, je stečajnemu dolžniku, ki je upravljavec kritične infrastrukture, dovoljeno nadaljevanje poslovanja v zadevah, ki so nujno potrebne za zagotavljanje neprekinjenega delovanja kritične infrastrukture. Stečajni upravitelj mora v tem primeru poskrbeti, da se opravljanje nalog, ki so nujno potrebne za zagotavljanje neprekinjenega delovanja kritične infrastrukture, zagotovi v neokrnjenem obsegu.

IV. NALOGE NA PODROČJU KRITIČNE INFRASTRUKTURE

17. člen (vlada)

Vlada na področju kritične infrastrukture poleg drugih nalog, določenih s tem zakonom, določa, usmerja in usklajuje politiko na tem področju ter po potrebi od nosilcev sektorjev kritične infrastrukture, upravljavcev kritične infrastrukture, ministrstva in inšpektorata, pristojnega za obrambo, zahteva dodatna poročila o izvajanju nalog iz njihove pristojnosti, ki niso zajete v petem poglavju tega zakona.

18. člen (nosilci sektorjev kritične infrastrukture)

(1) Nosilci sektorjev kritične infrastrukture opravljajo na področju kritične infrastrukture poleg drugih nalog, določenih s tem zakonom, te naloge:

- oblikujejo pobudo in sodelujejo pri pripravi predloga za določitev sektorskih kriterijev za ugotavljanje kritične infrastrukture in njihovih mejnih vrednosti;
- sodelujejo pri pripravi predloga za določitev medsektorskih kriterijev za ugotavljanje kritične infrastrukture in njihovih mejnih vrednosti;
- oblikujejo pobudo in sodelujejo pri pripravi predloga za določitev kritične infrastrukture iz svoje pristojnosti;
- usklajujejo predloge ukrepov za zaščito kritične infrastrukture v sektorju kritične infrastrukture iz svoje pristojnosti;
- usmerjajo in nudijo strokovno pomoč upravljavcem kritične infrastrukture pri njihovem načrtovanju zaščite kritične infrastrukture;
- pripravljajo ali dopolnjujejo predpise s področja sektorja kritične infrastrukture iz svoje pristojnosti z vidika zaščite kritične infrastrukture.

(2) Nosilci sektorjev kritične infrastrukture določijo kontaktno osebo ali več takih oseb za sodelovanje na področju kritične infrastrukture z upravljavci kritične infrastrukture, drugimi nosilci sektorjev kritične infrastrukture in ministrstvom.

19. člen (upravljavci kritične infrastrukture)

(1) Upravljavci kritične infrastrukture zagotavljajo neprekinjeno delovanje kritične infrastrukture.

(2) Upravljavci kritične infrastrukture določijo kontaktno osebo ali več takih oseb za sodelovanje na področju kritične infrastrukture z drugimi upravljavci kritične infrastrukture, nosilci sektorjev kritične infrastrukture in ministrstvom.

20. člen (naloge ministrstva)

(1) Usmerjanje na področju kritične infrastrukture izvaja ministrstvo.

(2) Ministrstvo opravlja na področju kritične infrastrukture poleg drugih nalog, določenih s tem zakonom, naslednje naloge:

- pripravlja predloge za določitev sektorskih in medsektorskih kriterijev za ugotavljanje kritične infrastrukture in mejnih vrednosti teh kriterijev, pri čemer obravnava pobude in predloge nosilcev sektorjev kritične infrastrukture;
- pripravlja predloge za določitev kritične infrastrukture, pri čemer obravnava pobude in predloge pristojnih nosilcev sektorjev kritične infrastrukture;
- sprejme navodilo iz 12. člena tega zakona;
- usklajuje predloge ukrepov za zaščito kritične infrastrukture med sektorji kritične infrastrukture.

(3) Ministrstvo je kontaktni organ za sodelovanje med pristojnimi organi in organizacijami.

21. člen

(Nacionalni center za krizno upravljanje)

V primeru krize po tem zakonu NCKU opravlja svoje naloge iz tega zakona tako, kot je določeno s predpisi o njegovi organizaciji in delovanju.

22. člen

(Banka Slovenije)

(1) Ta zakon se ne uporablja za kritično infrastrukturo, ki jo upravlja Evropski sistem centralnih bank.

(2) Ta zakon se ne uporablja za kritično infrastrukturo v upravljanju Banke Slovenije, ki jo nadzira Evropski sistem centralnih bank.

(3) Ta zakon ne posega v nadzor kritične infrastrukture s področja pristojnosti Banke Slovenije ali Evropskega sistema centralnih bank, ki ga urejajo predpisi EU in na njihovi podlagi sprejeti predpisi Republike Slovenije.

(4) Za kritično infrastrukturo Banke Slovenije, ki ni infrastruktura iz prvega in drugega odstavka tega člena in jo Banka Slovenije uporablja za izvajanje svojih nalog po Zakonu o Banki Slovenije, Statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke in predpisih Evropske unije, lahko pristojni organi in organizacije sprejemajo odločitve o delovanju te infrastrukture le s soglasjem Banke Slovenije.

V. OBVEŠČANJE, POROČANJE IN ZAGOTAVLJANJE PODPORE ODLOČANJU

23. člen

(obveščanje)

(1) Upravljevec kritične infrastrukture takoj, ko je mogoče, obvesti nosilca sektorja kritične infrastrukture in NCKU o prekinitvi delovanja kritične infrastrukture, za katero oceni,

da lahko ima negativne materialne in druge posledice za delovanje sektorja kritične infrastrukture, in o že izvedenih ukrepih za zaščito kritične infrastrukture.

(2) O prekinitvi delovanja kritične infrastrukture z znaki možnosti nastanka krize nosilec sektorja kritične infrastrukture obvesti vlado ter skupaj z upravljavcem kritične infrastrukture poskrbi za čimprejšnje obveščanje javnosti o pomembnih dejstvih in izvedenih ukrepih za zaščito kritične infrastrukture.

(3) V primeru povečane ogroženosti kritične infrastrukture pristojni državni organi z zaznano grožnjo seznanijo nosilca sektorja kritične infrastrukture, ta pa upravljavca kritične infrastrukture.

(4) Upravljavec kritične infrastrukture o dejstvih in okoliščinah, ki kažejo na možnost njegovega prenehanja poslovanja ali stečaja, obvesti nosilca sektorja kritične infrastrukture.

24. člen (poročanje)

(1) Nosilci sektorjev kritične infrastrukture na podlagi letnih poročil upravljavcev kritične infrastrukture o zagotavljanju neprekinjenega delovanja kritične infrastrukture pripravijo letno poročilo o zagotavljanju neprekinjenega delovanja kritične infrastrukture za sektor kritične infrastrukture iz svoje pristojnosti in ga pošljejo ministrstvu, ki pripravi skupno letno poročilo o zagotavljanju neprekinjenega delovanja kritične infrastrukture Republike Slovenije in ga do konca maja za preteklo leto predloži vladi.

(2) V poročilih iz prejšnjega odstavka se navedejo izredni dogodki, ki so povzročili prekinitev delovanja kritične infrastrukture z negativnimi materialnimi in drugimi posledicami za delovanje sektorja kritične infrastrukture, v zvezi s tem izvedeni ukrepi za zaščito kritične infrastrukture ter rešitve in sprejeti ali predlagani ukrepe za izboljšanje zaščite kritične infrastrukture.

25. člen (podatki o odgovornih in kontaktnih osebah)

(1) Da se zagotovi podpora odločanju na področju kritične infrastrukture, se zbirajo, obdelujejo, uporabljajo in hranijo ti podatki o odgovorni in kontaktni osebi nosilca sektorja kritične infrastrukture in upravljavca kritične infrastrukture:

- ime in priimek,
- stalno ali začasno prebivališče,
- številka telefona,
- naziv delovnega mesta.

(2) Podatke o odgovornih in kontaktnih osebah nosilcev sektorjev kritične infrastrukture in upravljavcev kritične infrastrukture zbira, obdeluje, uporablja in hrani NCKU.

(3) Nosilci sektorjev kritične infrastrukture zbirajo, obdelujejo, uporabljajo in hranijo podatke o odgovornih in kontaktnih osebah upravljavcev kritične infrastrukture, ki delujejo v sektorju kritične infrastrukture iz njihove pristojnosti.

VI. VAROVANJE PODATKOV

26. člen (varovanje podatkov)

Podatki, ki se nanašajo na ugotavljanje, določanje in zaščito kritične infrastrukture in so določeni kot tajni ali poslovna skrivnost, se obravnavajo v skladu s predpisi, ki urejajo področje tajnih podatkov in poslovno skrivnost.

27. člen (zaupni podatki Banke Slovenije)

Podatki, ki jih ima na voljo Banka Slovenije in so v skladu z Zakonom o Banki Slovenije, Statutom Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke in drugimi predpisi določeni kot zaupni, se lahko uporabijo le v skladu s temi predpisi.

VII. NADZOR

28. člen (izvajanje nadzora)

Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona izvaja inšpektorat, pristojen za obrambo.

VIII. KAZENSKÉ DOLOČBE

29. člen (prekrški)

(1) Z globo od 5.000 do 15.000 eurov je za prekršek kaznovan upravljavec kritične infrastrukture, če:

- ne izdela ali hrani dokumentov načrtovanja (drugi odstavek 11. člena);
- k izdelanim dokumentom načrtovanja ne pridobi soglasja nosilca sektorja kritične infrastrukture (tretji odstavek 11. člena);
- ne izvaja rednega ažuriranja dokumentov načrtovanja (prvi odstavek 14. člena);
- ob nastanku novih okoliščin, ki lahko pomembno vplivajo na delovanje kritične infrastrukture, v predpisanem roku ne spremeni ali dopolni dokumentov načrtovanja in k tako spremenjenim ali dopolnjenim dokumentom načrtovanja ne pridobi soglasja pristojnega nosilca sektorja kritične infrastrukture (drugi odstavek 14. člena);
- ne določi kontaktne osebe za sodelovanje na področju kritične infrastrukture z drugimi upravljavci kritične infrastrukture, nosilci sektorjev kritične infrastrukture in ministrstvom (drugi odstavek 19. člena);
- nosilca sektorja kritične infrastrukture in NCKU takoj, ko je mogoče, ne obvesti o prekinitvi delovanja kritične infrastrukture, za katero oceni, da ima lahko negativne materialne in

druge posledice za delovanje sektorja kritične infrastrukture, in o že izvedenih ukrepih za zaščito kritične infrastrukture (prvi odstavek 23. člena);

- nosilca sektorja kritične infrastrukture ne obvesti o dejstvih in okoliščinah, ki kažejo na možnost njegovega prenehanja poslovanja ali stečaja (četrti odstavek 23. člena);
- ne izdelava vsebinsko ustreznega letnega poročila o zagotavljanju neprekinjenega delovanja kritične infrastrukture, ki jo upravlja (drugi odstavek 24. člen);
- podatkov, ki se nanašajo na kritično infrastrukturo, ne obravnava v skladu s predpisi, ki urejajo varovanje tajnih podatkov in poslovno skrivnost (26. člen).

(2) Z globo od 400 do 1.000 eurov je kaznovana odgovorna oseba upravljavca kritične infrastrukture, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

30. člen

(višina globe v hitrem prekrškovnem postopku)

Za prekrške po tem zakonu se v hitrem prekrškovnem postopku lahko izreče globa v znesku, ki je višji od najnižje globe, določene po tem zakonu.

IX. PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

31. člen

(roka za določitev kritične infrastrukture)

(1) Vlada določi kriterije za ugotavljanje kritične infrastrukture iz 5. člena in mejne vrednosti kriterijev za ugotavljanje kritične infrastrukture iz 8. člena tega zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Vlada določi kritično infrastrukturo iz 9. člena tega zakona v devetih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

32. člen

(rok za sprejetje navodila)

Minister, pristojen za obrambo, sprejme navodilo iz 12. člena tega zakona v 12 mesecih po uveljavitvi tega zakona.

33. člen

(rok za izdelavo dokumentov načrtovanja)

Upravljalci kritične infrastrukture izdelajo dokumente načrtovanja iz 11. člena tega zakona v 12 mesecih po sprejetju navodila iz prejšnjega člena.

34. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV PO ČLENIH

K 1. členu

Člen povzema vsebino zakona tako, da navaja najpomembnejša sistemska vprašanja v zvezi s kritično infrastrukturo Republike Slovenije, ki jih ureja predlog zakona, od njenega ugotavljanja in določanja do nadzora nad izvajanjem določb tega zakona. Že v uvodnem členu je določeno, da se predlog zakona nanaša samo na kritično infrastrukturo Republike Slovenije, tj. tisto, katere prekinitve delovanja ima posledice, ki presegajo raven posamezne lokalne skupnosti – torej kritično infrastrukturo državnega pomena.

K 2. členu

Člen vzpostavlja razmerje med kritično infrastrukturo državnega pomena in evropsko kritično infrastrukturo na ozemlju naše države, in sicer najprej z določilom, da ima evropska kritična infrastruktura, določena na območju Republike Slovenije, tudi status kritične infrastrukture državnega pomena, nato pa z določilom, da se pri zaščiti evropske kritične infrastrukture, določene na ozemlju Republike Slovenije, upoštevajo tudi predpisi, ki urejajo evropsko kritično infrastrukturo – tj. Uredba o evropski kritični infrastrukturi (Uradni list RS, št. 35/11). Zadnje določilo predloga zakona pomeni, da bo Zakon o kritični infrastrukturi veljal tudi za zagotavljanje zaščite evropske kritične infrastrukture, ki je določena na območju Republike Slovenije na podlagi navedene uredbe, ob hkratnem upoštevanju določil te uredbe, ki zadevajo zaščito kritične infrastrukture. Ko gre za zaščito evropske kritične infrastrukture, se bodo upoštevala tista določila Uredbe o evropski kritični infrastrukturi, ki presegajo zahteve Zakona o kritični infrastrukturi.

K 3. členu

Člen določa pomen pojmov, ki so uporabljeni v predlogu zakona. Pri razumevanju vsebine posameznih pojmov, vključno z razmerjem med njimi, je treba upoštevati:

- Pojem evropska kritična infrastruktura je definiran za potrebe tega zakona, zato v njem ni uporabljena definicija iz Uredbe o evropski kritični infrastrukturi (Uradni list RS, št. 35/11), ki je smiselno povzela definicijo iz direktive Sveta (ES) št. 114/2008.
- Opredelitev pojma kritična infrastruktura se sklada z definicijo pojma kritična infrastruktura državnega pomena v Republiki Sloveniji, ki jo je vlada sprejela s sklepom št. 80000-2/2010/3 z dne 19. 4. 2010.
- Izredni dogodek pri delovanju kritične infrastrukture je ali resna motnja v delovanju kritične infrastrukture ali prekinitve delovanja te infrastrukture, pri čemer vključuje stanje prekinitve delovanja tudi prekinitve, povzročeno zaradi uničenja kritične infrastrukture, izvzeta pa je vsaka prekinitve delovanja, do katere pride zaradi poslovnih odločitev upravljavca kritične infrastrukture (npr. redna vzdrževalna dela infrastrukture).
- Pojem kriza je opredeljen za potrebe tega zakona, kar pomeni, da stanje, v katerem so zaradi prekinitve delovanja kritične infrastrukture nastale ali lahko nastanejo posledice, ki presegajo mejno vrednost vsaj enega medsektorskega kriterija za ugotavljanje kritične infrastrukture, ne pomeni nujno tudi krize nacionalnih razsežnosti, pri kateri se uporabijo vsi razpoložljivi mehanizmi kriznega odzivanja. Hkrati je kriza, kot je razumljena v predlogu zakona, več kot samo stanje, v katerem pride do resnih motenj v delovanju kritične infrastrukture ali do prekinitve njenega delovanja.
- Pojma izredni dogodek pri delovanju kritične infrastrukture in kriza sta vsebinsko povezana v smislu stopnjevanja, kar pomeni, da govorimo o izrednem dogodku tedaj, ko nastopijo ali resne motnje v delovanju kritične infrastrukture ali pride do prekinitve

njenega delovanja, pri čemer posledice tega dogodka niso posebej upoštevane, o krizi kot stanju pa govorimo tedaj, ko prekinitev delovanja kritične infrastrukture povzroči težke posledice, in sicer take, kot jih nakazuje vsaj en medsektorski kriterij za ugotavljanje kritične infrastrukture (npr. smrt zaradi nedelovanja kritične infrastrukture več kot 50 oseb ali hospitalizacija več kot 100 oseb za več kot teden dni). Razlikovanje med izrednim dogodkom pri delovanju kritične infrastrukture in krizo je pomembno predvsem z vidika načrtovanja zaščite kritične infrastrukture, še natančneje gledano pa z vidika oblikovanja ali sprejemanja ukrepov za zaščito kritične infrastrukture.

- Za nosilca sektorja kritične infrastrukture je opredeljeno ministrstvo kot organ državne uprave, ki je skladno z določili Zakona o državni upravi odgovorno za delovno področje, ki se nanaša na določeni sektor kritične infrastrukture, in Banka Slovenije kot pravna oseba javnega prava. Zakon določa splošni status, vlogo in naloge nosilcev sektorjev kritične infrastrukture, dejanske nosilce in z njimi sodelujoče organe pa določi vlada. Vsak sektor kritične infrastrukture ima lahko namreč samo enega nosilca, medtem ko je lahko v okviru posameznega sektorja kritične infrastrukture določenih več t. i. sodelujočih organov (tj. ministrstev, drugih organov državne uprave ali Banka Slovenije), ki sodelujejo z nosilcem sektorja pri uresničevanju njegovih nalog, določenih s tem zakonom.
- Lastnik ali upravljavec kritične infrastrukture je s statusno-pravnega vidika lahko tista gospodarska družba, zavod ali državni organ ali Banka Slovenije, ki je lastnik in/ali upravljavec kritične infrastrukture, pri čemer ni pomembno, kakšni sta oblika in struktura lastnine kritične infrastrukture. Kadar lastništvo in upravljanje kritične infrastrukture nista v rokah iste pravne osebe, so lastniki kritične infrastrukture tiste pravne osebe, ki so odgovorne za naložbe v posamezno kritično infrastrukturo, upravljavci kritične infrastrukture pa so pravne osebe, ki so odgovorne za njeno (vsakodnevno) delovanje. Pri tem velja, da določila predloga zakona smiselno zavezujejo lastnike in upravljavce kritične infrastrukture.

K 4. členu

Člen na podlagi definicije kritične infrastrukture Republike Slovenije iz 3. člena predloga zakona taksativno določa osem sektorjev kritične infrastrukture, pri čemer vrstni red navedbe sektorjev ni hkrati njihov prednostni vrstni red z vidika prioritete njihovega delovanja. Vsak sektor kritične infrastrukture mora imeti (samó enega) nosilca sektorja, ta pa lahko ima državni organ ali več državnih organov, ki z njim sodelujejo pri uresničevanju njegovih nalog, določenih s tem zakonom. Nosilce sektorjev in z njimi sodelujoče organe ter tudi prioriteto delovanja sektorjev kritične infrastrukture določi vlada.

K 5. členu

Člen opredeljuje pojem kriterijev za ugotavljanje kritične infrastrukture in hkrati določa njihovo vlogo. Vzpostavljena je vsebinska zveza med kriteriji za ugotavljanje kritične infrastrukture in pojmom kritična infrastruktura Republike Slovenije v smislu, da kriteriji za ugotavljanje kritične infrastrukture temeljijo na definiciji kritične infrastrukture, kar pomeni, da se ti kriteriji oblikujejo na podlagi presoje mogočih posledic, ki nastopijo v primeru resnih motenj v delovanju ali prekinitve delovanja kritične infrastrukture za nacionalno varnost in gospodarstvo ter zagotavljanje ključnih družbenih funkcij, zdravja, varnosti, zaščite in družbene blaginje.

Kriteriji za ugotavljanje kritične infrastrukture so orodje, z uporabo katerega se ugotovi (identificira) in nato določi dejanska kritična infrastruktura, kriterije za to pa na

predlog ministrstva, pristojnega za obrambo, ki nastane ob sodelovanju nosilcev sektorjev kritične infrastrukture (glej 18. in 20. člen), podrobneje določi vlada.

Člen določa tudi osnovno delitev kriterijev za ugotavljanje kritične infrastrukture na sektorske in medsektorske kriterije. Ker je bilo eno od izhodišč pri pripravi predloga zakona stališče, da se obstoječa ureditev področja kritične infrastrukture državnega pomena v Republiki Sloveniji upošteva, ni pa obvezna podlaga, je v predlogu zakona ugotavljanje in določanje kritične infrastrukture – v nasprotju s Sklepom Vlade Republike Slovenije o potrditvi Osnovnih in sektorskih kriterijev kritičnosti za določanje kritične infrastrukture državnega pomena v Republiki Sloveniji (št. 80200-1/2012/5 z dne 17. 10. 2012) – urejeno na podlagi pristopa, ki se uporablja pri urejanju evropske kritične infrastrukture. Zaradi tega je v predlogu zakona osnovno delitev na osnovne in sektorske kriterije za določanje kritične infrastrukture nadomestila delitev na sektorske in medsektorske kriterije za ugotavljanje kritične infrastrukture.

K 6. členu

Člen določa, da je podlaga za oblikovanje sektorskih kriterijev za ugotavljanje kritične infrastrukture poleg značilnosti posameznega sektorja kritične infrastrukture (predvsem) presoja mogočih posledic, ki lahko zaradi resnih motenj v delovanju ali prekinitve delovanja kritične infrastrukture nastanejo za posamezen sektor kritične infrastrukture.

Sektorski kriteriji za ugotavljanje kritične infrastrukture so podlaga za prvi izbor (potencialno kritične) dejanske infrastrukture v sektorju kritične infrastrukture, ki mora nato pred pridobitvijo statusa kritičnosti prestatati še presojo, izvedeno na podlagi upoštevanja medsektorskih kriterijev za ugotavljanje kritične infrastrukture.

K 7. členu

Člen določa, da je podlaga za oblikovanje medsektorskih kriterijev za ugotavljanje kritične infrastrukture presoja posledic, ki lahko zaradi resnih motenj v delovanju ali prekinitve delovanja kritične infrastrukture nastanejo za vse/različne sektorje kritične infrastrukture. Poleg tega so navedena tri področja, ki jih je treba upoštevati pri poznejšem oblikovanju in določitvi dejanskih medsektorskih kriterijev za ugotavljanje kritične infrastrukture, in sicer: število človeških žrtev, do katerih lahko pride zaradi resnih motenj v delovanju ali prekinitve delovanja kritične infrastrukture, ter gospodarske posledice in vpliv takih motenj ali prekinitve delovanja kritične infrastrukture na javnost.

K 8. členu

Člen ureja mejne vrednosti sektorskih in medsektorskih kriterijev za ugotavljanje kritične infrastrukture. Te vrednosti so količinski vidik kriterijev za ugotavljanje kritične infrastrukture in so skupaj s kriteriji celovita podlaga za ugotovitev in nato določitev, kateri infrastrukturi državnega pomena pripada oznaka kritična. Tudi mejne vrednosti kriterijev za ugotavljanje kritične infrastrukture so povezane s posledicami resnih motenj v delovanju ali prekinitve delovanja kritične infrastrukture za posamezen sektor kritične infrastrukture ali vse/različne sektorje kritične infrastrukture, vendar je pri mejnih vrednostih bistvo v presoji teže mogočih posledic, ne pa v presoji vrste posledic, kar je kakovostni vidik kriterijev za ugotavljanje kritične infrastrukture. Mejne vrednosti kriterijev za ugotavljanje kritične infrastrukture podrobneje določi vlada.

K 9. členu

Člen, ki zaokroža določila predloga zakona o ugotavljanju in določanju kritične infrastrukture, vsebuje pomembno dodatno določilo, da je lahko za kritično določena samo tista infrastruktura, predhodno izbrana ob uporabi sektorskih kriterijev za ugotavljanje kritične infrastrukture, ki zadosti minimalni vrednosti vsaj enega medsektorskega kriterija za ugotavljanje kritične infrastrukture. Dejansko kritično infrastrukturo in njene upravljavce določi vlada.

K 10. členu

Člen določa pet temeljnih načel, ki jih morajo kot splošne usmeritve pri svojem delu na področju zaščite kritične infrastrukture upoštevati vsi pristojni organi in organizacije, kot jih določa predlog zakona.

K 11. členu

Člen za dokumente načrtovanja zaščite kritične infrastrukture določa po eni strani oceno tveganj za delovanje kritične infrastrukture, ki je kot pisni izdelek rezultat celovitega postopka identifikacije, analize in ovrednotenja različnih virov tveganj za delovanje kritične infrastrukture v okviru obvladovanja teh tveganj, po drugi strani pa ukrepe za zaščito kritične infrastrukture, ki so izoblikovani na podlagi ocene tveganj za delovanje kritične infrastrukture ali vsebinsko usklajeni s sprejeto oceno tveganj. Dokumente načrtovanja zaščite kritične infrastrukture morajo izdelati in hraniti upravljavci kritične infrastrukture, ki so tudi prvi odgovorni za zagotavljanje neprekinjenega delovanja kritične infrastrukture. Te dokumente morajo strokovno pregledati in z njihovo vsebino soglašati nosilci sektorjev kritične infrastrukture. Pravico do vpogleda v dokumente načrtovanja zaščite kritične infrastrukture vseh upravljavcev kritične infrastrukture ima tudi ministrstvo (za obrambo), ki je v skladu z 20. členom predloga zakona pristojno za usmerjanje na področju zaščite kritične infrastrukture. Temu ministrstvu mora ustrezne dokumente načrtovanja posredovati zadevni upravljavec kritične infrastrukture, ki mora edini hraniti te (»svoje«) dokumente. Dokumente načrtovanja zaščite kritične infrastrukture lahko od upravljavca kritične infrastrukture na vpogled zahteva tudi nosilec sektorja kritične infrastrukture, če teh dokumentov, ki jih je imel na voljo med pregledovanjem zaradi izdaje soglasja k dokumentom, ni shranil v skladu s predpisi o upravljanju dokumentarnega gradiva, ampak jih je po izdaji soglasja vrnil upravljavcu kritične infrastrukture.

K 12. členu

Člen določa strokovni podlagi za izdelavo ocene tveganj za delovanje kritične infrastrukture, in sicer ustrezno navodilo in strokovne usmeritve nosilca sektorja kritične infrastrukture. Predvideno je, da izhajajoč iz svojega poslanstva, določenega v 20. členu predloga zakona, navodilo za ocenjevanje tveganj za delovanje kritične infrastrukture uskladi in sprejme ministrstvo, pristojno za obrambo, strokovne usmeritve za izdelavo ocene tveganj pa za posamezen sektor kritične infrastrukture izdelajo nosilci sektorjev kritične infrastrukture.

K 13. členu

Člen vsebuje glavna določila o ukrepih za zaščito kritične infrastrukture. Najprej določa njihovo delitev na stalne in dodatne, pri čemer je predvideno, da se stalni ukrepi izvajajo v vseh razmerah, ob izrednem dogodku, krizi ali zaznani povečani ogroženosti kritične infrastrukture pa se lahko njihovo izvajanje stopnjuje. Dodatni ukrepi se izvajajo ob izrednem dogodku, krizi ali povečani ogroženosti kritične infrastrukture, če stalni ukrepi, tudi če so

stopnjevani, ne zadostujejo. Stalne ukrepe za zaščito kritične infrastrukture načrtujejo in izvajajo (samo) upravljavci kritične infrastrukture, dodatne ukrepe pa lahko poleg upravljavcev kritične infrastrukture sprejmejo še nosilci sektorjev kritične infrastrukture, če gre za ukrepe za zaščito kritične infrastrukture na ravni sektorja kritične infrastrukture iz njihove pristojnosti, ali na predlog nosilcev sektorjev kritične infrastrukture tudi vlada, če gre za ukrepe, ki presegajo pristojnost posameznega nosilca sektorja kritične infrastrukture (npr. okrepitev varovanja kritične infrastrukture, sprostitev blagovnih rezerv ali zaprosilo za mednarodno pomoč). Dodatni ukrepi, ki jih nosilci sektorjev kritične infrastrukture ali sprejmejo sami ali predlagajo v sprejetje vladi, zakonsko niso obvezni, saj jih nosilci lahko sprejmejo ali predlagajo le, če to ocenijo za potrebno. Če morajo tovrstne dodatne ukrepe za zaščito kritične infrastrukture izvesti upravljavci kritične infrastrukture, lahko vlada odloči, da se sredstva za izvedbo teh ukrepov zagotovijo iz državnega proračuna. Zaradi pomembnosti (fizičnega in tehničnega) varovanja kritične infrastrukture kot ukrepa za njeno zaščito predlog zakona z navezavo na predpise, ki urejajo zasebno varovanje, nosilcem sektorja kritične infrastrukture nalaga, naj poskrbijo, da so upravljavci kritične infrastrukture določeni za zavezance obveznega organiziranja varovanja, ki morajo zagotavljati varovanje kritične infrastrukture v skladu s predpisi s področja zasebnega varovanja.

K 14. členu

Člen nosilce načrtovanja zaščite kritične infrastrukture, torej upravljavce kritične infrastrukture, zavezuje k ažuriranju dokumentov načrtovanja. Vsebino dokumentov načrtovanja morajo redno ažurirati (npr. imena in priimke odgovornih oseb), nujno pa jih morajo ažurirati enkrat na leto, ko morajo preveriti tudi vsebinsko ustreznost ocene tveganj za delovanje kritične infrastrukture in na njej temelječih ukrepov za zaščito kritične infrastrukture. Če nastanejo nove okoliščine, ki lahko pomembno vplivajo na delovanje kritične infrastrukture, morajo upravljavci kritične infrastrukture svoje dokumente načrtovanja najpozneje v mesecu dni dopolniti ali spremeniti in k tako spremenjenim in/ali dopolnjenim dokumentom pridobiti soglasje pristojnega nosilca sektorja kritične infrastrukture.

K 15. členu

Člen upravljavcem kritične infrastrukture omogoča, da pri izdelavi dokumentov načrtovanja zaščite kritične infrastrukture smiselno upoštevajo dokumente, ukrepe in rešitve, ki so jih izdelali ali sprejeli na podlagi že veljavnih sektorskih in drugih predpisov ter svojih poslovnih odločitev. To določilo sicer vključuje dokumente, ukrepe in rešitve, nastale po katerihkoli predpisih, posebej pa so poudarjeni predpisi s področja varovanja, varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter tehnološke varnosti (npr. Zakon o zasebnem varovanju, Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, Zakon o varstvu okolja), poleg tega pa kot samostojno podlago, ki se smiselno upošteva, posebej navaja dokumente, ukrepe in rešitve, nastale na podlagi poslovnih odločitev upravljavcev kritične infrastrukture (npr. načrt za zagotovitev neprekinjenega poslovanja). Tako široko omogočena uporaba že izdelanih načrtovalnih dokumentov in drugih podlag je omejena samo s pravico in dolžnostjo nosilca sektorja kritične infrastrukture, da od upravljavca kritične infrastrukture zahteva, da dokumente načrtovanja zaščite kritične infrastrukture ustrezno dopolni, če po njegovi strokovni oceni obstoječi načrtovalni izdelki upravljavca kritične infrastrukture, ki so bili podlaga za izdelavo dokumentov načrtovanja zaščite kritične infrastrukture, ne zadostujejo zahtevam Zakona o kritični infrastrukturi.

K 16. členu

Člen ureja določena vprašanja, povezana z izvršbo in stečajem upravljavcev kritične infrastrukture. Po prvem stavku prvega odstavka 5. člena Ustave Republike Slovenije mora Republika Slovenija zagotavljati človekove pravice in temeljne svoboščine na svojem ozemlju. Po prvem odstavku 67. člena Ustave Republike Slovenije je lastninska pravica na primer omejena z njeno družbeno ali ekološko vlogo. Javni interes glede delovanja kritične infrastrukture, ki je sočasno tudi splošni interes, zahteva posebno ureditev glede stečajev in izvršb upravljavcev kritične infrastrukture, tako da je zagotovljeno delovanje kritične infrastrukture v splošnem interesu. Z vidika načela sorazmernosti (2. člen v zvezi s tretjim odstavkom 15. člena Ustave Republike Slovenije) je v tem členu predlagana ureditev primerna in nujna (test sorazmernosti), saj če ne obstajajo ukrepi, ki omogočajo neprekinjeno delovanje kritične infrastrukture, tudi na področju civilnega in gospodarskega prava, prenehajo delovati sistemi, ki sploh omogočajo izvajanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin. To pa glede na določbe 15. in 5. člena Ustave Republike Slovenije ni dopustno – torej, da se ne bi izvajale ali uresničevale in varovale človekove pravice in temeljne svoboščine. Z vidika načela sorazmernosti je za upravljavce kritične infrastrukture, ki so v lasti Republike Slovenije, v drugem odstavku tega člena posebej določeno, da za njihove obveznosti odgovarja Republika Slovenija.

K 17. členu

Člen določa, da vlada kot najvišji organ državne uprave poleg nalog, ki jih ima po drugih členih tega zakona, skrbi za določanje, usmerjanje in usklajevanje politike na področju kritične infrastrukture, poleg tega pa lahko po potrebi zahteva, da ji nosilci sektorjev kritične infrastrukture, upravljavci kritične infrastrukture, ministrstvo, pristojno za obrambo, in inšpektorat, pristojen za obrambo, predložijo poročilo o izvajanju nalog, za katere so sicer pristojni, vendar niso zajete v petem poglavju tega zakona.

K 18. členu

Člen določa tiste naloge nosilcev sektorjev kritične infrastrukture na področju kritične infrastrukture, ki niso navedene v drugih členih tega zakona, od oblikovanja pobude za pripravo predloga in sodelovanja pri pripravi predloga za določitev sektorskih kriterijev za ugotavljanje kritične infrastrukture in njihovih mejnih vrednosti do priprave ali dopolnitve predpisov s področja sektorja kritične infrastrukture iz njihove pristojnosti z vidika zaščite kritične infrastrukture. Nosilec sektorja kritične infrastrukture mora tudi določiti najmanj eno kontaktno osebo za njegovo sodelovanje na področju kritične infrastrukture z upravljavci kritične infrastrukture, drugimi nosilci sektorjev kritične infrastrukture in ministrstvom, pristojnim za obrambo.

K 19. členu

Člen določa, da je glavna naloga upravljavcev kritične infrastrukture na področju (zaščite) kritične infrastrukture zagotavljati neprekinjeno delovanje kritične infrastrukture, kar pomeni njeno delovanje v vseh razmerah, pri čemer so seveda izključene okoliščine, na nastanek katerih upravljavec kritične infrastrukture ne more vplivati in se nanje pripraviti (npr. padec nebesnega telesa). Izhajajoč tudi iz načela odgovornosti, določenega v 10. členu predloga zakona, po katerem so za delovanje kritične infrastrukture neposredno odgovorni upravljavci kritične infrastrukture, so ti dolžni zagotavljati ustrezne materialne (finančna in materialna sredstva) in tudi organizacijske pogoje (npr. usposabljanje vodstvenega kadra in drugih

zaposlenih) za delovanje kritične infrastrukture. Tudi upravljavec kritične infrastrukture mora določiti najmanj eno kontaktno osebo za njegovo sodelovanje na področju kritične infrastrukture predvsem s pristojnim nosilcem sektorja kritične infrastrukture, drugimi upravljavci kritične infrastrukture in drugimi nosilci sektorjev kritične infrastrukture ter tudi z ministrstvom, pristojnim za obrambo.

K 20. členu

Člen določa, da (strokovno) usmerjanje na področju kritične infrastrukture izvaja ministrstvo, pristojno za obrambo. V tem organu bo svojevrsten strokovni domicil področja kritične infrastrukture v Republiki Sloveniji, kar pomeni, da bo ta organ strokovni skrbnik tega področja. Zato bo pristojen za strokovno usmerjanje dejavnosti vseh déležnikov na področju kritične infrastrukture, poleg tega pa bo pripravljavec in končni nosilec vseh predlogov, povezanih z določanjem in zaščito kritične infrastrukture, ki bodo predloženi v obravnavo vladi. Ministrstvo, pristojno za obrambo, bo tudi kontaktni organ (t. i. nacionalna kontaktna točka) za sodelovanje med različnimi organi in organizacijami, ki delujejo na področju (zaščite) kritične infrastrukture državnega pomena.

K 21. členu

Člen določa vlogo NCKU v primeru krize, ki bi nastala zaradi prekinitve delovanja kritične infrastrukture, torej ob krizi, kot je opredeljena v predlogu zakona. Ta vloga NCKU je, podobno kot sicer na področju kriznega upravljanja v naši državi, da zagotavlja potrebno informacijsko, komunikacijsko in drugo podporo za odločanje vlade, po potrebi pa tudi drugih državnih organov. Zato predlog zakona delovanje NCKU v primeru »kritične infrastrukture« krize ne opira na posebno normativno podlago, ampak na predpise, ki že določajo organizacijo in naloge tega centra (npr. Uredba o organizaciji in delovanju NCKU).

K 22. členu

Člen ureja položaj Banke Slovenije na področju kritične infrastrukture, in sicer najprej za to, da se iz pristojnosti urejanja Zakona o kritični infrastrukturi izvzameta infrastruktura, ki jo upravlja Evropski sistem centralnih bank (prvi odstavek 22. člena), in infrastruktura, ki jo upravlja Banka Slovenije in je pod nadzorom Evropskega sistema centralnih bank (drugi odstavek 22. člena), ter da se omejijo učinki Zakona o kritični infrastrukturi na nadzor kritične infrastrukture, ki ga urejajo predpisi EU in na njihovi podlagi sprejeti predpisi Republike Slovenije (tretji odstavek 22. člena) ne glede na to ali to kritično infrastrukturo upravlja Banka Slovenije, Evropski sistem centralnih bank ali drugi subjekti, ki jih nadzira Banka Slovenije ali Evropski sistem centralnih bank. Poleg tega četrti odstavek tega člena za to, da se zagotovi z Zakonom o Banki Slovenije določena finančna in upravljavška avtonomija Banke Slovenije kot neodvisne pravne osebe javnega prava, ki pri opravljanju svojih nalog ni vezana na sklepe, stališča in navodila državnih ali katerihkoli drugih organov, predvideva institut soglasja Banke Slovenije, ko gre za sprejemanje odločitev, ki se nanašajo na delovanje kritične infrastrukture Banke Slovenije, ki ni infrastruktura iz prvega in drugega odstavka tega člena in jo Banka Slovenije uporablja za izvajanje svojih nalog v skladu z Zakonom o Banki Slovenije, Statutom Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke in predpisi EU. Pojem nadzor Evropskega sistema centralnih bank in Banke Slovenije, ki se uporablja v tem členu vključuje tako nadzor (angleško: supervision) kot tudi pregled (angleško: oversight). Posebna ureditev položaja Banke Slovenije je potrebna zaradi neodvisnosti Banke Slovenije, ki jo določa Ustava RS kot tudi Statut Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke, ki je sestavni del Sporazuma o delovanju EU.

K 23. členu

Člen upravljavcem kritične infrastrukture nalaga, da morajo takoj, ko je to mogoče, ustreznega (»svojega«) nosilca sektorja kritične infrastrukture in NCKU obvestiti o prekinitvi delovanja kritične infrastrukture, za katero ocenijo, da lahko povzroči negativne materialne in druge posledice za delovanje celotnega sektorja kritične infrastrukture, in seveda o že izvedenih ukrepih za zaščito kritične infrastrukture. Če pa ob prekinitvi delovanja kritične infrastrukture obstajajo znaki, ki kažejo na možnost nastanka krize, kot je opredeljena v predlogu zakona, mora nosilec sektorja kritične infrastrukture o tem obvestiti vlado, nato pa skupaj z upravljavcem kritične infrastrukture poskrbeti za čimprejšnje obveščanje javnosti. Ta člen tudi nalaga, da pristojni državni organi in službe (tj. Slovenska obveščevalno-varnostna agencija, policija in Obveščevalno-varnostna služba Ministrstva za obrambo), če zaznajo povečano ogroženost kritične infrastrukture, s tem seznanijo nosilca sektorja kritične infrastrukture, ta pa nato seznanijo upravljavca dejanske kritične infrastrukture. S tem določilom se želi k zaščiti kritične infrastrukture državnega pomena vsaj posredno dejavnije pritegniti tudi nosilce obveščevalno-varnostne dejavnosti v naši državi. Obveščanje vključuje tudi obveznost upravljavca kritične infrastrukture, da pristojnega nosilca sektorja kritične infrastrukture obvesti o dejstvih in okoliščinah, ki nakazujejo možnost njegovega prenehanja poslovanja ali stečaja.

K 24. členu

Člen nalaga upravljavcem kritične infrastrukture in nosilcem sektorjev kritične infrastrukture, seveda vsakemu za njegovo raven, pripravo letnega poročila o zagotavljanju neprekinjenega delovanja kritične infrastrukture, od ministrstva, pristojnega za obrambo, pa zahteva, da na podlagi sektorskih poročil pripravi skupno poročilo o zagotavljanju neprekinjenega delovanja vse kritične infrastrukture državnega pomena in to skupno poročilo za preteklo leto najpozneje do konca maja predloži v obravnavo vladi. Člen določa tudi tri obvezne vsebine vsakega letnega poročila, in sicer: a) navedbo tistih izrednih dogodkov v zvezi s kritično infrastrukturo, ki so povzročili prekinitev njenega delovanja, ta pa je imela negativne materialne in druge posledice za delovanje sektorja kritične infrastrukture; gre za poročanje o tistih izrednih dogodkih, o katerih mora upravljavec kritične infrastrukture takoj, ko je mogoče, obvestiti nosilca sektorja kritične infrastrukture in NCKU (prvi odstavek 23. člena); b) ukrepe za zaščito kritične infrastrukture, ki so jih zlasti upravljavci kritične infrastrukture, lahko pa tudi nosilci sektorja kritične infrastrukture, izvedli med navedenimi izrednimi dogodki in po njih, ter c) rešitve in sprejete ali predlagane ukrepe za izboljšave pri zagotavljanju neprekinjenega delovanja kritične infrastrukture, temelječe na spoznanjih, pridobljenih v preteklem letu ukvarjanja s področjem zaščite kritične infrastrukture.

K 25. členu

Člen nalaga zbiranje, obdelovanje, uporabo in hrambo podatkov o odgovornih in kontaktnih osebah nosilcev sektorjev kritične infrastrukture in upravljavcev kritične infrastrukture, kar se počne, da se zagotovi podpora odločanju na področju kritične infrastrukture. Nosilec sektorja kritične infrastrukture mora zbirati, obdelovati in hraniti podatke (tj. ime in priimek osebe, naslov njenega prebivališča, številko telefona in naziv njenega delovnega mesta) o odgovornih in kontaktnih osebah upravljavcev kritične infrastrukture, ki delujejo v sektorju kritične infrastrukture iz njegove pristojnosti, NCKU pa mora zbirati, obdelovati, uporabljati in hraniti iste vrste podatkov o odgovornih in kontaktnih osebah vseh nosilcev sektorjev kritične infrastrukture in vseh upravljavcev kritične infrastrukture. Obveznost NCKU in nosilcev

sektorjev kritične infrastrukture v zvezi z zbiranjem, obdelovanjem in hrambo podatkov o odgovornih in kontaktnih osebah vključuje tudi obveznost ažuriranja ustreznih evidenc podatkov.

K 26. členu

Člen ureja varovanje podatkov, ki se nanašajo na ugotavljanje, določanje in zaščito kritične infrastrukture (tj. področje kritične infrastrukture), v smislu, da od vseh déležnikov na področju kritične infrastrukture zahteva, da zadevne podatke obravnavajo v skladu z nacionalnimi predpisi o varovanju tajnih podatkov ter predpisi EU in Nata ali predpisi, ki urejajo poslovno skrivnost (tj. Zakonom o gospodarskih družbah). To pomeni, da predlog zakona posebej ne določa dejanskih podatkov s področja kritične infrastrukture, ki so predmet varovanja, ampak to prepušča vsakokratni presoji oseb, ki so pristojne za obravnavanje tovrstnih podatkov od njihovega določanja do arhiviranja.

K 27. členu

Člen ureja posredovanje podatkov, ki jih ima na voljo Banka Slovenije in so določeni kot zaupni v skladu z določili Zakona o Banki Slovenije, Statuta Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke in drugih predpisov. Te podatke je mogoče uporabiti le v skladu s temi predpisi.

K 28. členu

Člen določa, da nadzor nad izvajanjem določb tega zakona izvaja inšpektorat, ki je pristojen za obrambo.

K 29. členu

Člen določa prekrške pri izvajanju tega zakona in višino zagroženih glob, zaradi katerih sta kaznovana upravljavec kritične infrastrukture kot pravna oseba in odgovorna oseba upravljavca kritične infrastrukture. Ne gre za kaznovanje upravljavca kritične infrastrukture ali njegove odgovorne osebe zaradi morebitnega nedelovanja kritične infrastrukture na splošno, ampak zaradi njegove ali njune opustitve z Zakonom o kritični infrastrukturi določenih ravnanj, katerih izvajanje načelno prispeva k zagotavljanju neprekinjenosti in celovitosti delovanja kritične infrastrukture.

K 30. členu

Člen zagotavlja zakonsko podlago, da se lahko v hitrem postopku za prekrške, določene v 29. členu predloga zakona, izreče tudi globa, ki je višja od najnižje, ki jo predvideva predlog zakona.

K 31. členu

Člen navaja roka, povezana z določitvijo/-anjem kritične infrastrukture. Prvi se nanaša na kriterije za ugotavljanje kritične infrastrukture in njihove mejne vrednosti, ki jih mora vlada določiti v šestih mesecih po uveljavitvi predloga zakona, drugi pa na dejansko infrastrukturo s statusom kritične infrastrukture državnega pomena, ki jo mora vlada določiti v nadaljnjih treh mesecih, torej v devetih mesecih po uveljavitvi predloga zakona.

K 32. členu

Člen določa, da mora ministrstvo, pristojno za obrambo, navodilo, na podlagi katerega upravljavci kritične infrastrukture izdelajo oceno tveganj za delovanje svoje kritične infrastrukture, sprejeti v letu dni po uveljavitvi predloga zakona.

K 33. členu

Člen določa, da morajo upravljavci kritične infrastrukture svoje dokumente načrtovanja zaščite kritične infrastrukture izdelati v letu dni po sprejetju navodila, ki je podlaga za izdelavo ocene tveganj za delovanje kritične infrastrukture.

K 34. členu

Člen določa splošni petnajstdnevni rok za uveljavitev predloga zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM ALI SKRAJŠANEM POSTOPKU

VI. PRILOGE

- **Osnutki podzakonskih predpisov, katerih izdajo določa predlog zakona**

Na podlagi 5. in 8. člena Zakona o kritični infrastrukturi (Uradni list RS, št. XX) je Vlada Republike Slovenije na XX seji dne XX pod XX točko sprejela

S K L E P

o določitvi kriterijev za ugotavljanje kritične infrastrukture in mejnih vrednosti teh kriterijev

VSEBINA, OPISANA PO VSEBINSKIH SKLOPIH:

1.0 PREDMET UREJANJA (VSEBINA AKTA)

Ta sklep določa sektorske in medsektorske kriterije ter mejne vrednosti obeh vrst kriterijev, na podlagi katerih se ugotovi, kaj je v Republiki Sloveniji kritična infrastruktura državnega pomena oziroma t. i. kritična infrastruktura Republike Slovenije.

2.0 PREDSTAVITEV PO VSEBINSKIH SKLOPIH (ZA VSAK VSEBINSKI SKLOP POSEBEJ)

2.1 Opis ukrepa in rešitve

Sektorski kriteriji za ugotavljanje kritične infrastrukture in mejne vrednosti teh kriterijev se določijo na predlog ministrstev in Banke Slovenije kot nosilcev sektorjev kritične infrastrukture, določenih z Zakonom o kritični infrastrukturi, ki pri oblikovanju predloga izhajajo iz presoje možnih posledic in teže posledic, nastalih zaradi resnih motenj v delovanju ali prekinitve delovanja kritične infrastrukture za posamezni sektor kritične infrastrukture. Sektorski kriteriji za ugotavljanje kritične infrastrukture so podlaga za prvi izbor kritične infrastrukture v posameznem sektorju kritične infrastrukture.

Medsektorski kriteriji za ugotavljanje kritične infrastrukture in mejne vrednosti teh kriterijev se določijo ob sodelovanju nosilcev sektorjev kritične infrastrukture na predlog ministrstva, pristojnega za obrambo, ki je skladno z Zakonom o kritični infrastrukturi pristojno za usmerjanje na področju kritične infrastrukture, oblikujejo pa se na podlagi presoje možnih posledic in teže posledic, nastalih zaradi resnih motenj v delovanju ali prekinitve delovanja kritične infrastrukture za vse sektorje kritične infrastrukture.

2.2 Naslovnik

Nosilci sektorjev kritične infrastrukture (tj. ministrstva in Banka Slovenije)

2.3 Pravne posledice

Določitev kriterijev za ugotavljanje kritične infrastrukture in mejnih vrednosti teh kriterijev je podlaga za izbor in določitev kritične infrastrukture Republike Slovenije.

3.0 PREHODNI REŽIM

Ni predviden.

4.0 ZAČETEK VELJAVNOSTI

Ta sklep začne veljati naslednji dan po sprejetju.

NORMATIVNI DEL (osnutek določb)

I

S tem sklepom se določajo kriteriji za ugotavljanje kritične infrastrukture in mejne vrednosti teh kriterijev.

II

Sektorski kriteriji za ugotavljanje kritične infrastrukture po sektorjih kritične infrastrukture so:

Sektor energetike:

- izpad električne energije v obsegu, da povzroči razpad elektroenergetskega sistema Republike Slovenije, ki za ponovno vzpostavitev na celotnem ozemlju Republike Slovenije potrebuje teden dni,
- izpad dobave električne energije v elektroenergetskem sistemu, ki povzroči za 3 dni nezmožnost vzpostavitve oskrbe z električno energijo za delovanje na območju z več kot 100.000 prebivalci,
- izpad oskrbe z naftnimi derivati za več kot teden dni na območju, kjer živi in dela več kot 100.000 prebivalcev in povzročitev stroškov zaradi nedelovanja za 10 mio evrov na dan,
- več kot teden dni izpad oskrbe s plinom, ki povzroči gospodarsko škodo več kot 10 mio evrov na dan ali prekine oskrbo s plinom za prebivalstvo v obsegu preko 100.000 ljudi.

Sektor prometa:

- onemogočanje vsega železniškega prometa na ključnih smereh za več tednov ob škodi, ki presega 10 mio EUR na dan,
- onemogočanje delovanja pristaniške dejavnosti v koprskem tovornem pristanišču za več tednov ob škodi, ki presega 10 mio EUR na dan,
- nezmožnost izvajanja letalskega prometa v zračnem prostoru Republike Slovenije v trajanju 12 ur ali več.

Sektor preskrbe s hrano:

- onemogočitev preskrbe z osnovnimi prehrabnimi proizvodi za več kot teden dni na območju z več kot 100.000 prebivalci.

Sektor preskrbe s pitno vodo:

- izpad zagotavljanja preskrbe prebivalstva s pitno vodo za več kot teden dni, na območju z več kot 100.000 prebivalci.

Sektor zdravstvene oskrbe:

- onemogočitev zagotavljanja nujnih zdravstvenih storitev in zdravstvene oskrbe prebivalstva za več kot teden dni na območju z več kot 100.000 prebivalci, razen, ko gre za geografsko področje, ki je slabše dostopno in redkeje poseljeno in ima več kot 50.000 prebivalcev.

Sektor financ:

- več kot 3-dnevna onemogočitev zagotavljanja oskrbe z gotovino na območju z več kot 50.000 prebivalci,
- nedelovanje državnega proračuna za več kot teden dni,
- nedelovanje plačilnega prometa več kot 1 dan.

Sektor varstva okolja:

- nedelovanje čistilnih naprav in sistemov oz. povzročitev drugega onesnaženja ali kontaminacije z neposrednim kratkoročnim vplivom na zdravje ljudi na območju z več kot 50.000 prebivalci ali na območju večjem od 100 ha.

Sektor informacijsko-komunikacijskih omrežij in sistemov:

- nedelovanje elektronsko komunikacijske opreme, omrežja in storitev, ki podpirajo ključne funkcije v državi, ki se nanašajo na zagotavljanje delovanje enega od sektorjev kritične infrastrukture nacionalno varnostnega sistema, energetskega sistema in financ, ki povzroči izpad podpore za več kot 6 oziroma 24 ur.

Medsektorski kriteriji za ugotavljanje kritične infrastrukture so:

- nedelovanje kritične infrastrukture povzroči ali vpliva na smrt večjega števila oseb;
- nedelovanje kritične infrastrukture povzroči pomemben vpliv na zdravje prebivalstva v takšni meri, da je potrebno hospitalizirati večje število oseb za več kot teden dni;
- nedelovanje kritične infrastrukture povzroči poškodovanje, uničenje dejavnosti, objektov ali območij z vplivom na nacionalno varnost Republike Slovenije do te mere, da je oteženo izvajanje obrambe, notranje varnosti ali varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- nedelovanje kritične infrastrukture vpliva na izvajanje gospodarske ali druge dejavnosti v obsegu povzročene škode ali izpada dohodka več milijonov evrov na dan;
- nedelovanje kritične infrastrukture vpliva na prekinitev preskrbe s pitno vodo ali hrano za več kot teden dni;
- nedelovanje kritične infrastrukture vpliva na prekinitev preskrbe z električno energijo za 3 dni ali z zemeljskim plinom za več kot teden dni za prebivalstvo;
- nedelovanje kritične infrastrukture vpliva na izpad oskrbe z naftnimi derivati za več kot teden dni;
- nedelovanje kritične infrastrukture vpliva na veliko škodo na kopenski ali vodni življenjski prostor;
- nedelovanje kritične infrastrukture povzroči izpad informacijsko-komunikacijskih omrežij in sistemov za več ur;
- nedelovanje kritične infrastrukture povzroči čezmejne posledice v drugih državah glede na predhodne kriterije.

IV

Mejne vrednosti kriterijev iz II. in III. točke so:

- smrt 50 ali več oseb;
- hospitalizacija 100 ali več oseb za več kot teden dni;
- gospodarska škoda ali izpad dohodka v višini 10 ali več mio evrov na dan;
- prekinitev oskrbe s pitno vodo prebivalstvu v obsegu 100.000 ali več ljudi za več kot teden dni;
- prekinitev oskrbe s hrano prebivalstvu v obsegu 100.000 ali več ljudi za več kot teden dni;
- prekinitev oskrbe oskrba z električno energijo prebivalstvu v obsegu 100.000 ali več ljudi za 3 dni;
- prebivalstvu v obsegu 100.000 ali več ljudi prekinjena oskrba z električno energijo za 3 dni;
- prebivalstvu v obsegu 100.000 ali več ljudi prekinjena oskrba z zemeljskim plinom za več kot teden dni;
- prebivalstvu v obsegu 100.000 ali več ljudi onemogočena oskrba z naftnimi derivati za več kot teden dni;
- škoda na kopenskem ali vodnem življenjskem prostoru na površini 100 ali več ha;
- izpad delovanja informacijsko-komunikacijskih omrežij in sistemov za 24 ur in več.

V

Z dnem uveljavitve tega sklepa preneha veljati Sklep o potrditvi osnovnih in sektorskih kriterijev kritičnosti za določanje kritične infrastrukture državnega pomena v Republiki Sloveniji, št. 80200-1/2012/5, z dne 17. 10. 2012 in 80200-2/2015/3, z dne 4. 6. 2015 .

VI

Ta sklep začne veljati naslednji dan po sprejetju.

generalni/-a sekretar/-ka

Na podlagi 9. člena Zakona o kritični infrastrukturi (Uradni list RS, št. XX) je Vlada Republike Slovenije na XX seji dne XX pod XX točko sprejela

S K L E P

o določitvi kritične infrastrukture Republike Slovenije

VSEBINA, OPISANA PO VSEBINSKIH SKLOPIH:

1.0 PREDMET UREJANJA (VSEBINA AKTA)

Ta sklep določa kritično infrastrukturo Republike Slovenije, upravljavce posamezne kritične infrastrukture ter nosilce (pod)sektorjev kritične infrastrukture in državne organe, ki sodelujejo z nosilci sektorjev kritične infrastrukture pri izvajanju njihovih nalog, določenih v Zakonu o kritični infrastrukturi.

2.0 PREDSTAVITEV PO VSEBINSKIH SKLOPIH (ZA VSAK VSEBINSKI SKLOP POSEBEJ)

2.1 Opis ukrepa in rešitve

Kritična infrastruktura Republike Slovenije se po posameznih (pod)sektorjih kritične infrastrukture določi na podlagi sektorskih in medsektorskih kriterijev za ugotavljanje kritične infrastrukture in mejnih vrednosti teh kriterijev na predlog ministrstev in Banke Slovenije kot nosilcev sektorjev kritične infrastrukture, določenih z Zakonom o kritični infrastrukturi. Hkrati se s tem sklepom določijo upravljavci posamezne kritične infrastrukture ter nosilci (pod)sektorjev kritične infrastrukture in državni organi, ki sodelujejo z nosilci sektorjev kritične infrastrukture pri izvajanju njihovih nalog, določenih v Zakonu o kritični infrastrukturi.

Zbirni podatki o konkretni kritični infrastrukturi Republike Slovenije ter podatki iz utemeljitve za njeno določitev se zaradi njihove občutljivosti z vidika zagotavljanja neprekinjenega delovanja te infrastrukture štejejo kot tajni. Zato bo sklep obravnavan v skladu s predpisi, ki urejajo področje tajnih podatkov, kar med drugim pomeni, da mu bo na podlagi ocene možnih škodljivih posledic ob razkritju podatkov nepoklicani osebi določena primerna stopnja tajnosti.

2.2 Naslovnik

Nosilci (pod) sektorjev kritične infrastrukture (tj. ministrstva in Banka Slovenije) in upravljavci kritične infrastrukture.

2.3 Pravne posledice

Določitev kritične infrastrukture Republike Slovenije, ki so jo nosilci (pod)sektorjev kritične infrastrukture, upravljavci kritične infrastrukture in drugi pristojni organi in organizacije, določeni v Zakonu o kritični infrastrukturi, dolžni obravnavati skladno z določili tega zakona.

3.0 PREHODNI REŽIM

Ni predviden

4.0 ZAČETEK VELJAVNOSTI

Ta sklep začne veljati naslednji dan po sprejetju.

NORMATIVNI DEL (osnutek določb)

I

Vlada Republike Slovenije je določila kritično infrastrukturo Republike Slovenije po sektorjih kritične infrastrukture, upravljavce kritične infrastrukture ter nosilce (pod)sektorjev kritične infrastrukture in državne organe, ki sodelujejo z nosilci sektorjev kritične infrastrukture pri izvajanju njihovih nalog:

1.0 SEKTOR ENERGETIKE

1.1 Preskrba z električno energijo

Nosilec (pod)sektorja kritične infrastrukture: Ministrstvo za infrastrukturo

Sodelujoči državni organ(i): _____

Kritična infrastruktura na področju preskrbe z električno energijo obsega:

1.1.1

Kritična infrastruktura: _____

Upravljavec kritične infrastrukture: _____

1.1.2

Kritična infrastruktura: _____

Upravljavec kritične infrastrukture: _____

Utemeljitev za določitev kritične infrastrukture na področju preskrbe z električno energijo:

1.2 Preskrba z naftnimi derivati

Nosilec (pod)sektorja kritične infrastrukture: Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo

Sodelujoči državni organ(i): _____

Kritična infrastruktura na področju preskrbe z naftnimi derivati obsega:

1.2.1

Kritična infrastruktura: _____

Upravljavec kritične infrastrukture: _____

1.2.2

Kritična infrastruktura: _____

Upravljavec kritične infrastrukture: _____

Utemeljitev za določitev kritične infrastrukture na področju preskrbe z naftnimi derivati:

1.3 Preskrba s plinom

Nosilec (pod)sektorja kritične infrastrukture: Ministrstvo za infrastrukturo

Sodelujoči državni organ(i): _____

Kritična infrastruktura na področju preskrbe s plinom obsega:

1.3.1

Kritična infrastruktura: _____

Upravljavec kritične infrastrukture: _____

1.3.2

Kritična infrastruktura: _____

Upravljavec kritične infrastrukture: _____

Utemeljitev za določitev kritične infrastrukture na področju preskrbe s plinom:

2.0 SEKTOR PROMETA:

2.1 Zagotavljanje železniškega prometa

Nosilec (pod)sektorja kritične infrastrukture: Ministrstvo za infrastrukturo

Sodelujoči državni organ(i): _____

Kritična infrastruktura na področju zagotavljanja železniškega prometa obsega:

2.1.1

Kritična infrastruktura: _____

Upravljavec kritične infrastrukture: _____

2.1.2

Kritična infrastruktura: _____

Upravljavec kritične infrastrukture: _____

Utemeljitev za določitev kritične infrastrukture na področju zagotavljanja železniškega prometa:

2.2 Delovanje pristaniške dejavnosti

Nosilec (pod)sektorja kritične infrastrukture: Ministrstvo za infrastrukturo

Sodelujoči državni organ(i): _____

Kritična infrastruktura na področju zagotavljanja pristaniške dejavnosti obsega:

2.2.1

Kritična infrastruktura: _____

Upravljavec kritične infrastrukture: _____

2.2.2

Kritična infrastruktura: _____

Upravljavec kritične infrastrukture: _____

Utemeljitev za določitev kritične infrastrukture na področju zagotavljanja pristaniške dejavnosti:

2.3 Zagotavljanje letalskega prometa

Nosilec (pod)sektorja kritične infrastrukture: Ministrstvo za infrastrukturo

Sodelujoči državni organ(i): _____

Kritična infrastruktura na področju zagotavljanja letalskega prometa obsega:

2.3.1

Kritična infrastruktura: _____

Upravljavec kritične infrastrukture: _____

2.3.2

Kritična infrastruktura: _____

Upravljavec kritične infrastrukture: _____

...

Utemeljitev za določitev kritične infrastrukture na področju zagotavljanja letalskega prometa:

3.0 SEKTOR PRESKRBE S HRANO

Nosilec sektorja kritične infrastrukture: Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo

Sodelujoči državni organ(i): _____

Kritična infrastruktura na področju preskrbe s hrano obsega:

3.1.

Kritična infrastruktura: _____

Upravljavec kritične infrastrukture: _____

3.2

Kritična infrastruktura: _____

Upravljavec kritične infrastrukture: _____

...

Utemeljitev za določitev kritične infrastrukture na področju preskrbe s hrano:

4.0 SEKTOR PRESKRBE S PITNO VODO

Nosilec sektorja kritične infrastrukture: Ministrstvo za okolje in prostor

Sodelujoči državni organ(i): _____

Kritična infrastruktura na področju preskrbe s pitno vodo obsega:

4.1.

Kritična infrastruktura: _____

Upravljavec kritične infrastrukture: _____

4.2

Kritična infrastruktura: _____

Upravljavec kritične infrastrukture: _____

Utemeljitev za določitev kritične infrastrukture na področju preskrbe s pitno vodo:

5.0 SEKTOR ZDRAVSTVENE OSKRBE

Nosilec sektorja kritične infrastrukture: Ministrstvo za zdravje

Sodelujoči državni organ(i): _____

Kritična infrastruktura na področju zdravstvene oskrbe obsega:

5.1.

Kritična infrastruktura: _____

Upravljavec kritične infrastrukture: _____

5.2

Kritična infrastruktura: _____

Upravljavec kritične infrastrukture: _____

Utemeljitev za določitev kritične infrastrukture na področju zdravstvene oskrbe:

6.0 SEKTOR FINANC

6.1 Zagotavljanje oskrbe z gotovino:

Nosilec (pod)sektorja kritične infrastrukture: Banka Slovenije

Sodelujoči državni organ(i): _____

Kritična infrastruktura na področju oskrbe z gotovino obsega:

6.1.1

Kritična infrastruktura: _____

Upravljavec kritične infrastrukture: _____

6.1.2

Kritična infrastruktura: _____

Upravljavec kritične infrastrukture: _____

Utemeljitev za določitev kritične infrastrukture na področju oskrbe z gotovino:

6.2 Delovanje državnega proračuna:

Nosilec (pod)sektorja kritične infrastrukture: Ministrstvo za finance

Sodelujoči državni organ(i): _____

Kritična infrastruktura na področju delovanja državnega proračuna obsega:

6.2.1.

Kritična infrastruktura: _____

Upravljavec kritične infrastrukture: _____

6.2.2

Kritična infrastruktura: _____

Upravljavec kritične infrastrukture: _____

Utemeljitev za določitev kritične infrastrukture na področju delovanja državnega proračuna:

6.3 Delovanje plačilnega prometa

Nosilec (pod)sektorja kritične infrastrukture: Ministrstvo za finance

Sodelujoči državni organ(i): _____

Kritična infrastruktura na področju delovanja plačilnega prometa obsega:

6.3.1.

Kritična infrastruktura: _____

Upravljavec kritične infrastrukture: _____

6.3.2

Kritična infrastruktura: _____

Upravljavec kritične infrastrukture: _____

Utemeljitev za določitev kritične infrastrukture na področju delovanja plačilnega prometa:

7.0 SEKTOR VARSTVA OKOLJA

Nosilec sektorja kritične infrastrukture: Ministrstvo za okolje in prostor

Sodelujoči državni organ(i): _____

Kritična infrastruktura na področju varstva okolja obsega:

7.1.

Kritična infrastruktura: _____

Upravljavec kritične infrastrukture: _____

7.2

Kritična infrastruktura: _____

Upravljevec kritične infrastrukture: _____

Utemeljitev za določitev kritične infrastrukture na področju varstva okolja:

8.0 SEKTOR INFORMACIJSKO-KOMUNIKACIJSKIH OMREŽIJ IN SISTEMOV

Nosilec sektorja kritične infrastrukture: Ministrstvo za javno upravo

Sodelujoči državni organ(i): _____

Kritična infrastruktura na področju informacijsko-komunikacijskih omrežij in sistemov obsega:

8.1.

Kritična infrastruktura: _____

Upravljevec kritične infrastrukture: _____

8.2

Kritična infrastruktura: _____

Upravljevec kritične infrastrukture: _____

...

Utemeljitev za določitev kritične infrastrukture na področju informacijsko-komunikacijskih omrežij in sistemov:

II

Z dnem uveljavitve tega sklepa preneha veljati Sklep o določitvi kritične infrastrukture državnega pomena v Republiki Sloveniji, št. 80200-2/2014/8, z dne 10. 4. 2014 in 80200-2/2015/3, z dne 4. 6. 2015.

III

Ta sklep začne veljati naslednji dan po sprejetju.

generalni/-a sekretar/-ka